

Analysereport

Task Force på børne- og ungeområdet

12-11-2015

Indholdsfortegnelse

1 Indledning	3
1.1 Læsevejledning	3
1.2 Præsentation af Task Forcen	4
1.3 Analysens temaer	5
1.4 Det videre forløb	6
1.5 Analysens grundlag	7
2 Resume og anbefalinger	9
2.1 Resume	9
2.2 Anbefalinger	10
3 Afrapportering på de enkelte temaer	10
3.1 Politik og strategi	11
3.2 Tidlig indsats	16
3.3 Underretninger	21
3.4 Børnefaglige undersøgelser	25
3.5 Handleplan	29
3.6 Efterværn	32
3.7 Personrettet tilsyn	34
3.8 Afslutning af sager	35
3.9 Faglig ledelse og sparring	37
3.10 Ledelsesinformation og styring	41
4 Nøgletalsanalyse	45
5 Resultat af sagsgennemgang	58
6 Resultat af interviews med seks børn	69

1 Indledning

Satspuljepartierne blev i 2012 enige om at etablere en Task Force på området udsatte børn og unge. Task Forcen er et samarbejde mellem Socialstyrelsen og Ankestyrelsen.

Formålet med Task Forcen er at gå i dialog med og rådgive kommunale ledere og sagsbehandlere på området om, hvordan de kan udvikle kvaliteten af kommunens sagsbehandling med henblik på at fremme læring og faglig kapacitetsopbygning.

Dette materiale indgår som en del af det koncept, som Task Forcen anvender, når den gennemfører et længerevarende udviklingsforløb i en kommune.

1.1 Læsevejledning

Rapporten er bygget op omkring tre kapitler:

1. Præsentation af Task Forcen, analysens formål og datagrundlaget.
2. Resume af analysens samlede konklusioner og anbefalinger.
3. Præsentation af delanalyserne med tilhørende anbefalinger for ti centrale temaer:
 - Politik og strategi
 - Tidlig indsats
 - Underretninger
 - Børnefaglig undersøgelse
 - Handleplan
 - Efterværn
 - Det personrettede tilsyn
 - Afslutning
 - Faglig ledelse og sparring
 - Ledelsesinformation og styring

Hver delanalyse indeholder en kort introduktion til det pågældende tema og Task Forcens analyse med styrker, udfordringer og anbefalinger. Anbefalingerne har til formål at pege på initiativer og fokusområder, og danner afsættet for Randers Kommunes muligheder for at udarbejde en udviklingsplan for området.

1.2 Præsentation af Task Forcen

Det overordnede formål med Task Forcen er at understøtte udviklingen af kvaliteten i kommunernes sagsbehandling på børneområdet gennem rådgivning af og dialog med kommunale ledere og sagsbehandlere på børneområdet. Task Forcen har således til formål at fremme læring og faglig kapacitetsopbygning i kommunerne. Task Forcen kan støtte kommunerne i at styrke kvaliteten i deres sagsbehandling og dermed i højere grad opnå et forbedret grundlag til at træffe korrekte afgørelser med udgangspunkt i børnenes behov, og på den måde understøtte, at kommunerne opnår størst mulig effekt af kommunens sociale indsatser for børn og unge.

Task Forcen og dens ydelser er et tilbud, som alle kommuner kan benytte sig af. Det er frivilligt om og i hvilket omfang, kommunerne vil benytte sig af Task Forcen. Det er entydigt kommunernes ansvar at overholde lovgivningen på området. Det er også kommunernes ansvar at udarbejde og gennemføre en eventuel udviklingsplan på baggrund af Task Forcens analyser.

Task Forcens ydelser kan bestå af enkeltstående oplæg, der skal give viden om og indsigt i et afgrænset tema. De kan også bestå af et længerevarende forløb, hvor Task Forcen på baggrund af et analysearbejde kan rådgive og gå i dialog med ledelse og sagsbehandlere i kommunerne med henblik på at understøtte udviklingen af kvaliteten i sagsbehandlingen på børneområdet. Et længerevarende og sammenhængende udviklingsforløb vil samle relevante rådgivningstilbud på tværs af Social- og Indenrigsministeriets institutioner i en skræddersyet pakke til den enkelte kommune.

Task Forcen består af et konsulentkorps sammensat af medarbejdere fra Socialstyrelsen og Ankestyrelsen. Task Forcens ydelser adskiller sig fra de øvrige opgaver, der i dag bliver løst af Socialstyrelsen og Ankestyrelsen i forhold til enkeltsager, rådgivning af borgere eller projekter vedrørende forebyggelse af vold og overgreb mv. De allerede eksisterende tilbud i Ankestyrelsen og Socialstyrelsen vil blive tænkt ind som delelementer i et samlet udviklingsforløb efter behov og relevans. Task Forcen vil dog ikke kunne involveres i rådgivning af borgere.

Denne rapport er resultatet af Task Forcens analyse af Randers Kommunes arbejde og praksis på det specialiserede børneområde. Formålet har været at bidrage til læring og udvikling i Randers Kommune ved at pege på forhold, der fremstår velfungerende og som styrker kommunen, samt hvilke der er udfordrende for kommunen. Rapporten ser på muligheden for udvikling eller forbedring af den daglige praksis eller de retningslinjer, der er lagt. Der vil blive taget udgangspunkt i aktuel viden om nærværende og tidligere praksis i Randers Kommune set i et fremadrettet perspektiv. På baggrund af analysen og med udgangspunkt i de identificerede udfordringer giver Task Forcen en række anbefalinger, som efterfølgende kan adresseres i Randers Kommunes udviklingsplan.

De analyser og vurderinger der foretages i analysen, koncentrerer sig om de tidligere nævnte ti centrale temaer, jf. afsnit 1.4, og foretages på baggrund af følgende fem dimensioner:

Lovgivning: I analysen vurderes det, om der er identificeret forhold i kommunen, som ikke fremstår i overensstemmelse med gældende regler og praksis på området.

Kommunal divergens: Analysen fremhæver forhold, hvor der er fremkommet divergerende oplysninger fra kommunen. Det kan være divergenser imellem forskellige grupper af interviewede eller resultater af forskellige dataindsamlingsmetoder. Som eksempelvis eksistens og kendskab til retningslinjer eller kommunens praksis på et område.

Selvrapportering: Både i selvevalueringen og interviews foretager repræsentanter for kommunen selv vurderinger af den kommunale praksis indenfor en række områder, som anvendes i analysen.

Socialfaglig vurdering: På baggrund af den aktuelt bedste viden foretager Task Forcen, på relevante områder, en socialfaglig vurdering af kommunens praksis. Der analyseres og konkluderes alene på forhold, som understøttes af aktuelt bedste viden.

Deskription: I mindre udstrækning opnås igennem analysen en viden, hvor der ikke kan analyseres eller drages konklusioner ud fra de ovennævnte dimensioner. Disse forhold gengives deskriptivt i analysen. Formålet er at beskrive forhold i analysen, som kommunen selv kan tillægge vægt og eventuelt vurdere relevante for det videre arbejde med en udviklingsplan.

1.3 Analysens temaer

Task Forcens analyse er bygget op om ti centrale temaer. Disse temaer er valgt, enten fordi det er lovbestemt, at kommunen skal have praksis for disse, eller fordi de understøtter disse. Temaerne er centrale i forhold til at sikre kvalitet i sagsbehandlingen og i indsatsen overfor børnene og deres familier. Derudover er det i et læringsperspektiv muligt for Task Forcen at bidrage med både socialfaglige og juridiske analyser og vurderinger af kommunens indsatser og initiativer indenfor disse temaer. Temaerne er ikke nødvendigvis dækkende for alle områder, hvor der kan være et udviklingsbehov. Temaerne kan beskrives således:

Politik og strategi - politisk ejerskab og styring på området. I vurderingerne indgår blandt andet, om der er udarbejdet en sammenhængende børnepolitik og øvrige styringsdokumenter, omfanget af politisk involvering, om disse skaber sammenhæng mellem det forebyggende arbejde og indsatsen overfor udsatte børn og unge samt om disse er aktuelle.

Tidlig indsats - skriftlig strategi i kommunen for arbejdet med den tidlige indsats. Det vurderes blandt andet, om kommunen har metoder og redskaber til at opspore sårbare børn og unge.

Underretninger - kommunens håndtering af underretninger, om der er retningslinjer for håndteringen af underretninger og om disse anvendes i praksis. Endelig vurderes det, om der følges op på, om retningslinjerne overholdes, og om der reageres tilstrækkeligt hurtigt på underretninger.

Børnefaglig undersøgelse - retningslinjer og fælles redskaber i kommunen for gennemførelse af den børnefaglige undersøgelse, samt til inddragelse af barn, familie og netværk. I det omfang det er muligt, fokuseres endvidere på, hvorvidt børnefaglige undersøgelser og børnesamtaler er udarbejdet i overensstemmelse med regler og praksis samt hvorvidt det sikres, at der sker involvering af relevant viden og andre relevante fagpersoner.

Handleplan - retningslinjer for og fælles redskaber i kommunen til udarbejdelse af handleplaner, om handleplanerne bruges som et aktivt redskab, og om barnet og familien inddrages i handleplansarbejdet. I det omfang det er muligt, vurderes det, hvorvidt handleplaner er udarbejdet i overensstemmelse med regler og praksis.

Efterværn - retningslinjer i kommunen for anvendelse af efterværn og for samarbejdet vedrørende efterværn, og hvorvidt retningslinjerne anvendes. I det omfang det er muligt, vurderes det, om der ved den unges 16. år er udarbejdet en plan for den unges overgang til voksen, om der træffes beslutninger om efterværn ved 17 ½ år, samt om der følges op på kommunens anvendelse af efterværn.

Det personrettede tilsyn - retningslinjer i kommunen for planlægning og gennemførelse af tilsynet, og i hvilket omfang de anvendes. Herudover vurderes det, om der følges op på kommunens planlægning og gennemførelse af det personrettede tilsyn, og om der er en samtale med barnet i forbindelse med tilsynet.

Afslutning af sager - retningslinjer i kommunen for, hvordan og hvornår man afslutter en sag, samt om retningslinjerne er i overensstemmelse med god sagsbehandlingspraksis på området.

Faglig ledelse og sparring – retningslinjer for, hvordan faglig ledelse og sparring understøtter kvaliteten i sagsbehandlingen, og hvorvidt disse retningslinjer er omsat til praksis. Herudover vurderes det, om ledelsesstruktur og løbende opfølgning bidrager til at sikre en ensartet sagsbehandling.

Ledelsesinformation og styring – løbende afrapportering på væsentlige faktorer i arbejdet med udsatte børn og unge. Vurderingerne bygger på, om de relevante personer i kommunen har løbende og systematisk adgang til nøgletal, og om disse informationer løbende anvendes til kvalitetssikring og fremadrettet styring.

1.4 Det videre forløb

Med afsæt i Task Forcens analyse og anbefalinger beslutter Randers Kommune, om den vil udarbejde en udviklingsplan, som skal sætte rammen for et udviklingsforløb i kommunen. Formålet med udviklingsplanen er at formulere en klar målsætning med klare succeskriterier for udviklingsforløbet. Desuden skal der mellem kommunen og Task Forcen være en fælles forståelse af opgaven, og de forpligtelser begge parter har i forløbet.

Task Forcens bidrag til konkrete ydelser, der kan tilbydes i regi af Social- og Indenrigsministeriet, vil blive udarbejdet i dialog med Randers Kommune.

Task Forcen udarbejder på baggrund af udviklingsplanen en samarbejdsaftale om det udviklingsforløb, der skal sikre gennemførelse af udviklingsplanen. Samarbejdsaftalen specificerer blandt andet, hvilke ressourcer kommunen skal afsætte for, at Task Forcens ydelser kan gennemføres efter intentionerne samt eventuelle ydelser fra andre leverandører og aktører i udviklingsforløbet.

Således kan de aftalte aktiviteter igangsættes. I samarbejdsaftalen indgår desuden milepæle, der skal give mulighed for at stoppe eller justere udviklingsforløbet, hvis det vurderes, at de forventede resultater ikke kan nås.

1.5 Analysens grundlag

Analysen baseres på forskelligt datamateriale, som overordnet kan kategoriseres i:

- **En sagsgennemgang** af 20 sager fremsendt af Randers Kommune. Sagerne er vurderet efter principperne i Ankestyrelsens praksisundersøgelser og enkeltkommuneundersøgelser, og bruges til at afdække, dokumentere og kvalificere styrkerne og udfordringerne i sagsbehandlingen til brug for Task Forcens analyse og anbefalinger. Endelig bruges sagsgennemgangen som grundlag for en vurdering af forbedringer i sagsbehandlingen efter Task Forcens og kommunens egen indsats, hvis Randers Kommune vælger at indgå i et udviklingsforløb i samarbejde med Task Forcen. Kriterierne for udvælgelse af sager fremgår af kapitel 5, herunder at sagernes afgørelser skal være truffet før 15. april 2015.
- **Skriftligt materiale** fremsendt af Randers Kommune. Materialesamlingen indeholder nøgledokumenter i forhold til arbejdsgange og organisering af sagsbehandlingen i Randers Kommune.
- En **selvevaluering** udfyldt af Randers Kommune. Selvevalueringen indeholder en række temaer, som Task Forcen har vurderet kan have betydning for kommunens praksis på børne- og ungeområdet. Selvevalueringen er udfyldt af en række nøglepersoner i organisationen, herunder en sagsbehandler, en administrativ medarbejder og en teamleder i Familieafdelingen, ledelsen i Børn og Familieafdelingen samt stabsmedarbejdere og chefer i Børn og Skoleforvaltningen.,
- **Nøgletal** med fokus på:

Budget og regnskab 2008-2012

Befolkningsgrundlag, aldersopdelt, socioøkonomiske faktorer mv.

Antal verserende sager om udsatte børn og unge, hvor antallet af sager vedrørende handicappede børn opgøres særskilt.

Antal underretningssager

Antal påbegyndte og afsluttede børnefaglige undersøgelser

Forebyggende foranstaltninger, i alt

Forebyggende foranstaltninger, fordelt på foranstaltningstype

Antal anbragte børn og unge fordelt på alder

Afgørelser om anbringelser fordelt på alder, tvangsmæssige afgørelser

Anbringelser

Anbragte indenfor egen/udenfor egen kommune

Misbrugsbehandling

Etablerede efterværn

- En række **semistrukturerede kvalitative gruppeinterviews** med forskellige medarbejdere i Randers Kommune:

11 socialrådgivere fra henholdsvis Modtagelsen, Dag børn, Dag ung + døgn

8 repræsentanter fra teamleder- og ledergruppen i Børn og Familieafdelingen

3 repræsentanter fra chefgruppen i Børn og Skoleforvaltningen

3 repræsentanter fra leverandørområdet i Børn og Familieafdelingen

6 repræsentanter fra forskellige stabsfunktioner i Børn og Skoleforvaltningen

11 repræsentanter fra Familieafdelingens samarbejdspartnere, herunder skole, daginstitution, sundhedspleje, SSP, UU-vejledning, PPR og fremskudt socialrådgiver, Socialafdelingen, Uddannelseshuset samt projekt Helhedsorienteret Familieindsats

De interviewede kan, uanset deres organisatoriske placering, selvsagt kun udtale sig om udfordringerne i sagsarbejdet set ud fra deres eget perspektiv. Det følger heraf, at de fremhævede problemstillinger ikke nødvendigvis fremstår lige tydeligt eller betydelige i alle dele af organisationen, og brugen af disse er derfor alene Task Forcens ansvar.

- **Semistrukturerede kvalitative interviews** med seks børn, der modtager en foranstaltning i Randers Kommune. Interviewene har alene haft fokus på, om børnene har oplevet at være inddraget i deres sagsforløb.

De interviewede børn kan naturligvis kun udtale sig om inddragelse i sagsforløbet set ud fra deres eget perspektiv. De fremhævede problemstillinger fremstår ikke nødvendigvis lige tydeligt eller betydelige i alle interviews, og brugen af disse er derfor alene Task Forcens ansvar.

Dataindsamlingen er sket i perioden 24. april – 9. september 2015. Det er vigtigt at understrege, at analysens resultater tegner et øjebliksbillede af Randers Kommune i den givne periode, og at der i vurderingen af resultaterne skal tages højde herfor.

2 Resume og anbefalinger

Dette kapitel indeholder et resume af hovedpointerne fra analysen og de anbefalinger, som Task Forcen vurderer, er mest centrale for Randers Kommune at handle på, i forhold til at styrke sagsbehandlingen på det specialiserede børneområde.

2.1 Resume

Task Forcens analyse af Randers Kommune viser, at kommunen har et betydeligt fokus på at styrke den tidlige og forebyggende indsats. Analysen viser endvidere, at Randers Kommune i forlængelse heraf har udarbejdet politikker og øvrige styringsdokumenter, og der derudover findes en række konkrete og præcise målsætninger. Analysen viser endvidere, at der i forbindelse med udarbejdelsen af de overordnede politikker på området har været fokus på at inddrage både politikere, ledere og medarbejdere i arbejdet.

Analysen viser dog samtidig, at Randers Kommune har udfordringer i forhold til at sikre sammenhæng mellem de politiske målsætninger. Endvidere viser analysen, at der er udfordringer i forhold til at sikre sammenhæng mellem de politiske målsætninger og den konkrete implementering og forankring af arbejdsgange, der understøtter disse målsætninger. Analysen viser endvidere, at der ikke følges systematisk op på, om omsætningen af de overordnede visioner og strategier til praksis lykkes på området udsatte børn og unge. Samtidigt viser analysen, at der ikke er en fælles forståelse på tværs af afdelingerne af, hvordan der bedst arbejdes med sagsbehandlingen, herunder i forhold til at sikre, at den understøtter en tidlig og forebyggende indsats.

Task Forcens analyse viser samlet set, at der er betydelige udfordringer i sagsbehandlingen, og at der er behov for at fokusere på, hvordan arbejdet kan tilrettelægges og gennemføres på en måde, der sikrer ensartethed, lovmedholdighed og kvalitet i sagsbehandlingen. Analysen viser også, at Randers Kommune med fordel kan øge sit fokus på kontrol, kvalitetssikring og løbende opfølgning, så opgaverne løses på den bedst mulige måde.

Randers Kommune har besluttet at implementere ICS som den fælles socialfaglige metode. Task Forcen vurderer, at det er positivt i forhold til at sikre kvalitet og ensartethed i sagsbehandlingen. Det er Task Forcens vurdering, at ICS endnu ikke er fuldt ud implementeret.

Randers Kommune har en målsætning om at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen. Det har betydet, at kommunen per september 2015 har valgt at reorganisere arbejdet, herunder etablere en ny teamstruktur. Task Forcen vurderer, at det er positivt, at Randers Kommune har øget fokus på, hvordan organiseringen kan understøtte målsætningen om en styrket kvalitet i sagsbehandlingen, herunder et øget fokus på den tidlige og forebyggende indsats.

Ankestyrelsens sagsgennemgang viser, at Randers Kommune i en høj andel af de gennemgåede sager ikke har overholdt de lovmæssige krav. Sagsgennemgangen viser således, at der i en stor andel af de gennemgåede sager er både sagsbehandlingsmæssige mangler i forhold til arbejdet med underretninger, børnefaglige undersøgelser, handleplaner og faglige vurderinger i sagerne. Derudover ses det i en række sager, at der er passivitet i sagsbehandlingen. Det er Task Forcens vurdering, at disse mangler kan have ført til utilstrækkelige indsatser overfor børn, unge og deres familier.

2.2 Anbefalinger

På baggrund af analysen giver Task Forcen hermed en række konkrete anbefalinger til, hvordan Randers Kommune med fordel kan udvikle området og imødekomme de udfordringer, som fremlægges i analysen. Uddybninger af anbefalingerne fremgår under hvert tema i selve analysen.

Task Forcen anbefaler Randers Kommune at:

- Sikre en løbende opfølgning på, om de politiske mål nås.
- Sikre sammenhæng mellem de politiske målsætninger, de overordnede strategier og de konkrete retningslinjer for sagsbehandlingen.
- Sikre systematisk fokus på kvalitet, lovmedholdighed og ensartethed i sagsbehandlingen.
- Målrette det tværfaglige samarbejde.
- Prioritere implementeringen af ICS, som en fælles faglig metode i sagsbehandlingen.
- Rette op på de sagsbehandlingsmangler, som konstateres i sagsgennemgangen.
- Sikre, at alle verserende børne- og ungesager i kommunen er lovmedholdige.

3 Afrapportering på de enkelte temaer

Kapitlet præsenterer de ti delanalyser. Hver delanalyse indeholder indledningsvis en kort introduktion til det pågældende tema, en præsentation af kommunen i forhold til temaet samt styrker og udfordringer i forhold til kommunens praksis. Herefter følger Task Forcens samlede analyse af temaet og anbefalinger til, hvordan kommunen kan styrke temaet gennem fokusområder og initiativer, der skal danne grundlag for kommunens udarbejdelse af en udviklingsplan for området. Temaerne i analysen er politik og strategi, tidlig indsats, underretninger, børnefaglige undersøgelser,

handleplaner, efterværn, det personrettede tilsyn, afslutning af sager, faglig ledelse og sparring samt ledelsesinformation og styring.

3.1 Politik og strategi

Politik og strategi har fokus på politisk ejerskab og styring på området. Vurderingerne bygger på, om der er udarbejdet en sammenhængende børnepolitik, og om politikerne har været involveret i udarbejdelsen af politikken. Det afdækkes også, om børnepolitikken skaber sammenhæng mellem det forebyggende arbejde og indsatsen overfor udsatte børn og unge, og om den er opdateret i forhold til gældende lovgivning. Derudover vurderes det, om politikken er formidlet, kendt og anvendt på området af de relevante fagpersoner, samt om den er udmøntet i konkrete retningslinjer for sagsbehandlingen. Afslutningsvis bygger vurderingen på, om der i børnepolitikken er opsat mål for kommunens arbejde på området, og om der følges op på disse mål.

Præsentation af Randers Kommunes politik og strategi

Randers Kommune har i juni 2015 vedtaget en ny sammenhængende børne- og ungepolitik, kaldet Børn og Ungepolitikken. Politikken er en opfølgning på den tidligere børne- og ungepolitik og hviler på samme værdier, som er: Barnet i centrum, helhed i indsatsen og tværfaglighed. Det fremgår af politikken, at den bygger på lovgivningen på dagtilbudsområdet, skoleområdet og familieområdet, de i 2013 opstillede nationale målsætninger for de mest udsatte frem mod 2020, byrådets vision 2021, Randers-trappen samt input fra professionelle og borgere i Randers Kommune. Det fremgår af Børn og Ungepolitikken, at den er kvalificeret via forskning samt via en temadag med 400 deltagende medarbejdere og ledere på området.

Børn og Ungepolitikken indeholder ti temaer på tværs af børne- og ungeområdet. Under hvert tema fremsættes en række mål. Børn og Ungepolitikken indeholder desuden en række indsatsområder og effektmål formuleret med udgangspunkt i de opstillede temaer og mål i selve Børn og Ungepolitikken samt nationale mål og budgetmål. Der er i tema 10 udarbejdet mål for, at børn og unge understøttes i at undgå kriminalitet og misbrug. Der er ikke udarbejdet en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet som en del af den sammenhængende børnepolitik, jf. servicelovens § 19, stk. 3.

Randers Kommune beskriver i selvevalueringen, at Børn og Ungepolitikken er det helt overordnede styringsdokument, og at styringen på området derudover tager afsæt i Randers-trappen. Randers-trappen er en strategi for Randers Kommunes tilgang til arbejdet med børn og unge med behov for særlig støtte på tværs af områder og forvaltninger. Randers-trappen indeholder fem trin, som kategoriserer kommunens indsatser for børn og unge med behov for særlig støtte. Fra indsatser i almenområdet, over forebyggelse til anbringelse. Det fremgår af Randers Kommunes uddybende beskrivelse af Randers-trappen, at formålet med den er at markere en fremgangsmåde i valget af indsatser for børn med behov for særlig støtte, som skal afspejle kommunens holdning om at sætte ind med den mindst muligt indgribende indsats. Randers-trappen beskrives dels som et

arbejds- og dialogredskab for fagpersoner, dels et mulighedskatalog til børn, forældre og fagpersoner, og dels en tankegang og fælles referenceramme for fagpersoner. Det fremgår af selvevalueringen, at der tidligere har været afholdt formidlingsaktiviteter om Randers-trappen.

Randers Kommune har beskrevet deres vision for Børn og Familieafdelingen i dokumentet "Vision 2017". Visionen har fokus på forebyggelse og tidlig indsats. Det fremgår ikke, hvorvidt visionen er politisk godkendt.

Børn og skoleudvalget har den 17. juni 2014 besluttet supplerende milepæle til de politiske milepæle 2014-2017 på børne- og ungeområdet. På området børn og familier er der i den forbindelse besluttet tre milepæle omhandlende: Tidlig, smidig og helhedsorienteret indsats, brugernes oplevelse af kvalitet og service samt øget brugerinddragelse.

Der er i 2014 udarbejdet Notat om serviceniveauet for børn og unge med behov for støtte, som beskriver serviceniveauet på forebyggelses- og anbringelsesområdet i Randers Kommune. Serviceniveauet indeholder pejlemærker for samarbejde med familierne, herunder Randers-trappen, tidlig indsats, samarbejdet med fagpersoner, lavest effektive omkostningsniveau og tidsbegrænset indsats. Notatet indeholder beskrivelser af serviceniveauet for foranstaltninger efter servicelovens § 52 og § 76. Notatet indeholder desuden en uddybende beskrivelse vedrørende anbringelse, hvoraf det fremgår, at børn og unge som udgangspunkt kun skal være kortvarigt i anbringelse, med mindre særlige omstændigheder taler for noget andet. Notatet indeholder en uddybning vedrørende efterværn, herunder overgangen til voksenområdet. Udover notatet om serviceniveauer er der udarbejdet en række kvalitetsstandarder og manualer for Randers Kommunes tilbud på området.

Der er udarbejdet effektmål på familieområdet i Randers Kommune, som tager afsæt i både servicelovens bestemmelser om særlig støtte til børn og unge, de nationale mål for området samt byrådets vedtagne politikker, visioner mm. Desuden arbejdes der i regi af 6-bysamarbejdet også med en række fælles mål, der tager sit afsæt i de nationale 2020-mål, som blev opstillet i 2013. Beskrivelsen af effektmålene indeholder desuden en række yderligere mål på forebyggelses- og anbringelsesområdet, som man siden 2013 har styret efter.

Myndighedsområdet for børn og unge med behov for særlig støtte er i Randers Kommune organiseret i Familieafdelingen i Børn og Familieafdelingen, som også omfatter PPR samt indsatser på området. Børn og Familieafdelingen refererer til direktøren for Børn og Skole. Selve Familieafdelingen har frem til september 2015 været organiseret i fem teams: Modtagelse, Undersøgelse og tre familieteam. Fra september 2015 er Familieafdelingen organiseret i tre teams: Modtagelse, Dag Børn og Dag Unge/Døgn. Derudover er der en administrativ gruppe, som har egen teamleder, men knyttes tæt til de tre myndighedsteam. I den resterende del af rapporten benævnes de to teams Dag Børn og Dag Unge/Døgn som "de to familieteam".

Task Forcens analyse af politik og strategi

Randers Kommune vurderer i selvevalueringen, at der i nogen grad er et hensigtsmæssig politisk styringsgrundlag. Randers Kommune vurderer dog, at der samlet set vurderes at være udfordringer med implementeringen af det politiske styringsgrundlag. Der peges på behov for at gøre styringsgrundlaget synligt og relevant på medarbejderniveau samt at synliggøre sammenhængen mellem de overordnede strategiske mål og visioner og de konkrete indsatser på brugerniveau.

Den nye Børn og Ungepolitik indeholder en række mål, delmål og indsatsområder, hvorunder yderligere arbejde med Randers-trappen er beskrevet som et centralt indsatsområde i forhold til børn med særlige behov. Der er ikke i beskrivelsen af Randers-trappen opstillet konkrete målsætninger for Randers-trappens formål om ændring af anbringelsesmønstret fra institutionsanbringelser til mindre indgribende foranstaltninger i kortere tid. Det fremgår dog af øvrige materialer, at Randers Kommune har en række mål for indsatser på forebyggelses- og anbringelsesområdet samt effektmål på området. Ifølge selvevalueringen giver Børn og Ungepolitikken sammen med Randers-trappen en udmærket ramme for at skabe sammenhæng på området, men der nævnes behov for at få styringsdokumenterne til at give mening hele vejen ned igennem organisationen.

Task Forcen konstaterer, at der i Randers Kommune samlet set er opstillet en række målsætninger i Børn og Ungepolitikken, som varierer mellem delmål, resultatmål og effektmål, hvor sammenhængen og prioriteringen af målsætninger ikke er tydelig. Task Forcen vurderer, at der med fordel kan sikres en tydeligere sammenhæng mellem politikens mål og politikens indsatsområder samt kommunens øvrige styringsmål på området udsatte børn og unge.

Det fremgår af kommunens beskrivelse af Randers-trappen fra 2012, at der i Randers-trappen anvendes fire kategorier for børn med behov for særlig støtte, som beskrives i kommunens sektorpolitik på familie- og handicapområdet. Kommunen oplyser dog i selvevalueringen, at sektorpolitikkerne er udgået. Grundlaget for myndighedsarbejdet på området udsatte børn og unge i Randers Kommune er derudover beskrevet i et serviceniveau og en række manualer, kvalitetsstandarder og retningslinjer. Task Forcen vurderer, at disse materialer overvejende beskriver processuelle og økonomiske forhold, og i mindre grad præciserer det faglige indhold og definitioner på området. Dog refererer materialerne til Randers-trappens elementer omkring korte og mindst indgribende indsatser. Materialerne er tilgængelige for socialrådgiverne i en elektronisk håndbog.

Det er Task Forcens vurdering, at det styrker muligheden for implementering af Randers-trappen, at der refereres til Randers-trappen i flere standarder og retningslinjer på området. Task Forcen vurderer desuden, at det skriftlige styringsgrundlag på området er let tilgængeligt, men at materialet ikke i særlig høj grad understøtter en fælles forståelse af faglig kvalitet eller målgrupper på området. Målgrupperne i Randers-trappen er efter Task Forcens vurdering utilstrækkeligt

beskrevet, hvilket skaber risiko for en uensartet og usystematisk tilgang til børn og unge med behov for særlig støtte ved implementeringen af Randers-trappen. Task Forcen bemærker endvidere, at det er vigtigt, at materialernes lovmedholdighed sikres.

I forhold til implementeringen af styringsgrundlaget fremgår det af interview på tværs af socialrådgivere, ledelse og samarbejdspartnere på myndighedsområdet, at de fleste har kendskab til den nye Børn og Ungepolitik. På tværs af de forskellige interviews kommer det samtidigt til udtryk, at Børn og Ungepolitikken som styringsgrundlag vurderes at være meget overordnet.

Også Randers-trappen er der bredt set kendskab til på tværs af interviewgrupperne. Det fremgår dog af interviewene med ledergruppen og chefgruppen samt af selvevalueringen, at Randers-trappen ikke vurderes at være implementeret fuldt ud i myndighedsarbejdet. På interviewene med socialrådgivere, ledergruppen og teamlederne beskrives det, at der på myndighedsområdet har været modstand mod Randers-trappen, og at implementeringen af denne blev oplevet som en spareøvelse. Det fremgår af interviewene med teamlederne og ledergruppen, at der på tværs af ledelsen i Børn og Familieafdelingen er en forskelligartet forståelse af Randers-trappens betydning for arbejdet. Hvor Randers-trappen i nogle afdelinger ses som en tænkning og tilgang til arbejdet, ses den af andre som et økonomisk styringsredskab. Det fremgår af interviewene med socialrådgiverne, at de ikke bruger Randers-trappen som konkret værktøj i de enkelte sager, og de oplever hverken i teamet eller i afdelingen at drøfte eller forholde sig systematisk eller konkret til styringsgrundlaget. Det fremgår desuden af interview med chefgruppen, ledergruppen samt medarbejdere fra stabsfunktioner, at der er forskellige tilgange og forventninger til arbejdet med implementeringen af Randers-trappen og Børn og Ungepolitikken, herunder om der skal formuleres fælles målsætninger og nedsættes arbejdsgrupper på tværs eller om det er noget, den enkelte afdeling selv skal arbejde med.

Det er Task Forcens vurdering, at der på tværs af almenområdet og børne- og familieområdet er overordnet kendskab til Børn og Ungepolitikken og Randers-trappen. Dog er kendskabet til Randers-trappen varierende, særligt indenfor Familieafdelingen. Task Forcen vurderer dog samtidigt, at der er uensartet forståelse på tværs af børne- og familieområdet af kommunens målsætninger for arbejdet med Randers-trappen og uklarhed omkring implementeringen af den nye Børn og Ungepolitik. Dette kan efter Task Forcens vurdering medføre en risiko for, at implementeringen af styringsgrundlaget trækker i forskellig retning på tværs af forvaltningen.

Det fremgår ikke af Børn og Ungepolitikens afsnit om opfølgning, hvorvidt og hvordan man vil følge op på politikens mål og indsatser. Det fremgår af interview med ledergruppen, at man oftest laver politisk opfølgning på styringsgrundlaget fra sag til sag, hvor det er nødvendigt. Ifølge interviewene med staben og chefgruppen, er der i den politiske opfølgning på sager fortrinsvis fokus på kvantitative, herunder særligt økonomiske, parametre. Chefgruppen fortæller, at implementeringen og opfølgningen på styringsgrundlaget ikke har fyldt meget tidligere, men at der er overvejelser om, hvordan man fremadrettet kan styrke dette fokus og eventuelt understøtte

implementeringen i højere grad.

Task Forcen vurderer, at der ikke er en systematisk tilgang til opfølgning på styringsgrundlaget, hvilket svækker muligheden for en ensartet forståelse og viden om, hvorvidt man er på rette vej med implementeringen af centrale elementer i styringsgrundlaget. Task Forcen finder det positivt, at Randers Kommune udtrykker opmærksomhed på, hvordan man fremadrettet kan understøtte implementeringen og opfølgningen på styringsgrundlaget i højere grad.

Styrker

- Der er en opdateret sammenhængende Børn og Ungepolitik.
- Der har været bred involvering omkring udarbejdelsen af den nye Børn og Ungepolitik, og der er kendskab til politikken på tværs af almenområdet og børne- og familieområdet.
- Der er overordnet kendskab til Randers-trappen på tværs af almenområdet og børne- og familieområdet.
- Der refereres til Randers-trappen i flere standarder og retningslinjer på området, hvilket styrker muligheden for implementering af Randers-trappen.
- Det skriftlige styringsgrundlag i form af manualer, kvalitetsstandarder og retningslinjer på området er let tilgængelige for socialrådgiverne.

Udfordringer

- Der er samlet set opstillet en række målsætninger, som varierer mellem delmål, resultatmål og effektmål, men sammenhængen og prioriteringen af målsætninger er ikke tydelig.
- Der er uensartet implementering af styringsgrundlaget.
- Kendskabet til Randers-trappen er varierende, særligt indenfor Familieafdelingen.
- Der ses ikke en systematisk tilgang til opfølgning på styringsgrundlaget, herunder Randers-trappen.
- Der er utilstrækkelig beskrivelse af målgrupperne i Randers-trappen.
- Implementeringen af styringsgrundlaget er utilstrækkeligt understøttet af retningslinjer for den faglige kvalitets- og målgruppeforståelse.

Task Forcen anbefaler, at Randers Kommune:

- Styrker den fælles retning på implementering af Børn og Ungepolitikken gennem tydeligere sammenhæng mellem politikens mål og indsatsområder samt kommunens øvrige styringsmål på området udsatte børn og unge.
- Styrker en ensartet forståelse og viden om, hvorvidt man er på rette vej med implementeringen af det samlede styringsgrundlag gennem systematisk opfølgning på mål, indsatsområder mv.

- Sikrer en tydelig beskrivelse og fælles forståelse af målgrupperne i Randers-trappen på tværs af forvaltningen.
- Styrker kendskab og ensartet anvendelse af Randers-trappens elementer og den faglige kvalitetsforståelse gennem systematisk fokus på arbejdet med Randers-trappen, særligt på børne- og familieområdet.

3.2 Tidlig indsats

Task Forcen fokuserer under dette tema på, hvorvidt kommunen har en skriftlig strategi for arbejdet med den tidlige indsats. Vurderingerne bygger på, om strategien indgår i den sammenhængende børnepolitik eller findes på anden vis, og om kommunens organisering understøtter en tidlig opsporing og indsats. Herudover vurderes det, om kommunen har metoder og redskaber til at opspore sårbare børn og unge, om der er beskrevne indsatser for en tidlig indsats, om strategi, metoder og indsats er kendt i almenområdet og anvendes i praksis, samt om kommunen følger op på sit arbejde med tidlig indsats.

Præsentation af Randers Kommunes tidlige indsats

I Randers Kommune er arbejdet med tidlig indsats beskrevet i flere forskellige styringsdokumenter. Kommunens overordnede målsætninger for tidlig indsats og opsporing beskrives i kommunens Børn og Ungepolitik. Målsætningerne for arbejdet med tidlig indsats er konkretiseret og uddybet i Randers-trappen og kommunens serviceniveaubeskrivelser.

Det fremgår af Børn og Ungepolitikken, at kommunen ønsker ”at koble generelle og forebyggende indsatser og arbejde tværfagligt og tværsektorielt blandt andet igennem iværksættelse af netværksmøder og tværfaglige gruppemøder”. Der er ikke skriftlige retningslinjer for rammerne for det tværfaglige samarbejde på tværs af myndighed og almenområdet.

I Børn og Ungepolitikken bliver det yderligere præciseret, at der skal være fokus på, at børn og unge med særlige behov understøttes i deres læring, udvikling og trivsel. Her fremgår det, at der skal arbejdes med at ”forebygge og opspore mangelfuld trivsel og problemudvikling hos børn og unge gennem en tidlig forebyggende og opfølgende indsats”.

I Randers-trappen er der også et særskilt fokus på arbejdet med den tidlige indsats og opsporing. Fokuspunkter er eksempelvis mindst indgribende indsats, fælles retning, effekt af indsats og holdningsændring. Målsætningen i Randers-trappen er, at der skal være en fælles retning for det tværfaglige samarbejde i arbejdet med tidlig indsats i kommunen, herunder at specialområdet skal arbejde tæt sammen med almenområdet omkring barnet.

Randers-trappen består af fem trin (0-4), hvor trin 0 er basisniveauet i almenområdet, hvor alle børn som udgangspunkt befinder sig. Eksempler på indsatser i almenområdet er læringsmiljø og

pædagogisk analyse (LP) på skoler, International children development (ICDP) i dagtilbud og pædagogiske inklusionsmiljøer. Trin 1 er de forebyggende indsatser i almenområdet, hvor PPR, sundhedsplejen, fremskudt rådgivning og SSP nævnes som eksempler på indsatser. Trin 2 er forebyggende indsatser i et samarbejde mellem almenområdet og specialområdet, hvor opøgende gadeplansarbejde samt vejledning og rådgivning efter servicelovens § 11 kan iværksættes. Trin 3 er myndighedsrådets forebyggende indsatser i forhold til anbringelse, hvor der eksempelvis kan iværksættes hjemmebaserede tilbud, mentorordning og aflastning. Trin 4 er anbringelser, hvor barnet eller den unge eksempelvis kan anbringes i plejefamilie, på eget værelse eller på institution i Randers Kommune.

I notatet om serviceniveauet for børn og unge med behov for særlig støtte uddybes, hvilke indsatser og foranstaltninger, der kan iværksættes i almenområdet, samt hvilke tilbud, der kan tildeles efter servicelovens § 11, stk. 3. Det beskrives endvidere, at de fremskudte socialrådgivere skal understøtte arbejdet med et helhedsorienteret samarbejde med familie og professionelle. De fremskudte socialrådgivere er placeret i PPR, og skal samarbejde med skoler, dagtilbud og hospitaler. Der er ansat 6 fremskudte socialrådgivere i Randers Kommune.

Task Forcen har ikke modtaget skriftlige retningslinjer for de fremskudte socialrådgiveres arbejdsområde.

Kommunen har en beredskabsplan for børn udsat for overgreb, hvori det er beskrevet, hvordan almenområdet skal arbejde med tidlig opsporing af vold og seksuelle overgreb.

Randers Kommune beskriver yderligere i deres selvevaluering, at de har fokus på tidlig indsats ved tildeling af efterværn, hvilket uddybes i kapitlet om efterværn.

Task Forcens analyse af tidlig indsats

Randers Kommune vurderer i selvevalueringen, at de i nogen grad lykkes med tidlig indsats og opsporing.

Randers Kommune beskriver i styringsgrundlaget, at der som led i arbejdet med Randers-trappen skal vurderes, om indsatser har den ønskede effekt efter maksimalt 6 måneder. Kommunen beskriver i Randers-trappen, at der altid skal overvejes indsatser på trappens første trin, inden mere indgribende indsatser sættes i værk. Task Forcen vurderer, at kommunens beskrivelse af Randers-trappen indeholder relevante elementer i forhold til en tidlig, forebyggende og effektiv indsats for børn med behov for særlig støtte. Task Forcen vurderer dog, ud fra den eksisterende viden på området, at der med fordel kan overvejes et tydeligere fokus på en tæt og hyppig opfølgning på barnets progression og udbytte af den iværksatte indsats i forbindelse med Randers-trappen. Task Forcen vurderer desuden, at kommunens beskrivelse af krav om at overveje indsatser på trappens første trin med fordel kan tydeliggøre, at der, uanset dette, altid skal ske en individuel vurdering af barnets behov.

Det fremgår af interviewene med socialrådgivere og ledere i Familieafdelingen, at Randers-trappens fokus på tidlig og mindst indgribende indsats er kendt i afdelingen. Det fremgår dog af samme interviews, at der ikke er en fælles faglig forståelse blandt medarbejderne og ledere af, hvad der karakteriserer tidlig indsats, og at der mangler en fælles tilgang til, hvad der definerer en problemstilling, som enten skal håndteres i almenområdet eller specialområdet.

Det er beskrevet i Randers-trappen, at det tværfaglige samarbejde mellem almen- og specialområdet er centralt for at sikre en tidlig indsats og opsporing, men en nærmere præcisering af rammerne for det tværfaglige samarbejde ses ikke af de skriftlige retningslinjer for området. De interviewede medarbejdere fra almenområdet og myndighed giver udtryk for, at der er mange forskellige mødefora i almenområdet, men det fremgår ikke, at der er nogle, der har et samlet overblik over, hvordan disse mødefora understøtter hinanden i forhold til at styrke den tidlige indsats.

Randers Kommune har etableret såkaldte tværfaglige gruppemøder (TG-møder), hvor pædagogisk leder, sundhedsplejerske, talepædagog, en fremskudt sagsbehandler eller familiens sagsbehandler er repræsenteret. TG-mødet beskrives som et arbejds møde, hvor pædagoger kan tage sager op, hvis der er tvivl om, hvorvidt et barn skal visiteres videre til specialiserede tilbud. Derudover er der mødefora mellem PPR og skole, hvor konkrete sager drøftes, og hvor relevante fagpersoner også kan inddrages. Det fremgår dog af interviewene med ledere og medarbejdere fra almenområdet, at der generelt efterspørges mere tilstedeværelse i de forskellige mødefora af medarbejdere fra Familieafdelingen.

De interviewede medarbejdere fra almenområdet samt leverandørledet beskriver, at Familieafdelingen er meget svær at få kontakt til, hvis der er behov for afklaring af problemstillinger hos et barn. På tværs af interviewene med både ledergruppen og medarbejdere i Familieafdelingen, medarbejdere fra almenområdet samt leverandørledet fremgår det, at måden, man kan komme i kontakt med Familieafdelingen på, er ved at sende en underretning. Task Forcen bemærker, at Familieafdelingen er tilgængelig for kontakt på en vagttelefon.

Det fremgår af selvevalueringen, at de fremskudte socialrådgivere, som er forankret i PPR, har en central rolle i forhold til at understøtte almenområdet i arbejdet med opsporing og tidlig indsats. Det fremgår af interview med medarbejdere i almenområdet og lederen fra PPR, at de fremskudte socialrådgivere kan bevilge DUÅ, Cool Kids og selv rådgive i korte forløb. Det fremgår af samme interview, at der er en aftale om, at den fremskudte socialrådgiver skal deltage på netværksmøder i almenområdet, såfremt der ikke er en sag i Familieafdelingen. Hvis der er en eksisterende sag, er det en medarbejder fra Familieafdelingen, der deltager.

Det fremgår af interviews med almenområdet, ledere og chefgruppen, at de fremskudte socialrådgivere har forskellig praksis i de forskellige distrikter. Det beskrives i interviewene, at der i en længere periode har været en uklar snitflade mellem de fremskudte socialrådgivere og Familieafdelingen, fordi de fremskudte socialrådgivere har haft en oplevelse af, at der har været

meget arbejdspress og ventetid i Modtagelsen. De fremskudte socialrådgivere har derfor i nogle situationer fortsat arbejdet med at hjælpe barnet eller familien, selvom der var sendt en underretning og oprettet en sag i Familieafdelingen. Det drøftes fra sag til sag med den enkelte socialrådgiver i Familieafdelingen, hvordan den fremskudte socialrådgiver kan hjælpe barnet eller familien, indtil Modtagelsen kan tage over. Det fremgår af interviewet med medarbejdere i almenområdet, at der er et godt samarbejde med de fremskudte socialrådgivere, og at der i dag er en lettere adgang til sparring og rådgivning i forhold til konkrete problemstillinger i almenområdet.

Task Forcens vurdering er, at der overvejende er en ensartet forståelse af, at Randers-trappen betyder, man skal arbejde med mindst indgribende og korte indsatser, men at denne forståelse ikke suppleres med et fælles fokus på tværfagligt samarbejde. Det er derfor Task Forcens vurdering, at Randers Kommune med fordel kan styrke rammerne for det tværfaglige samarbejde omkring tidlig indsats og opsporing, så der kommer en fælles forståelse af, hvordan almenområdet og Familieafdelingen kan arbejde bedre sammen omkring en hurtig indsats til barnet.

Task Forcen vurderer, at de fremskudte socialrådgivere kan bidrage til at styrke arbejdet med tidlig indsats og kan bidrage til at styrke kvaliteten i samarbejdet med myndighed i Familieafdelingen.

Task Forcen vurderer dog samtidigt, at der kan være en udfordring med ensartetheden i de fremskudte socialrådgiveres arbejde og uklare retningslinjer for samarbejdet og snitfladen mellem Modtagelsen og de fremskudte socialrådgivere.

Det er Familieafdelingens modtagelsesteam, som kan bevillige tilbud efter servicelovens § 11, stk. 3. Det fremgår af interviewene med medarbejdere, ledergruppen og leverandørledet, at der er en udbredt anvendelse af § 11, stk. 3 i Randers Kommune. Der er ikke udarbejdet egentlige retningslinjer for, hvordan man vurderer, om der skal tilbydes forløb efter § 11, stk. 3. Det fremgår dog af interviewet med socialrådgivere fra Modtagelsen, at ICS-tragtmodellen anvendes til at afgrænse hvilke problemstillinger, leverandøren skal arbejde med, hvis der tilbydes et forløb efter § 11, stk. 3.

Af interviewet med socialrådgivere fra Modtagelsen fremgår det, at det ikke altid er deres faglige vurdering og udredning af problemstillingerne hos barnet og familien, som afgør, hvorvidt der tilbydes et forløb efter § 11, stk. 3, eller hvorvidt der træffes afgørelse om at påbegynde en børnefaglig undersøgelse. Det fremgår af samme interview samt interview med ledergruppen, at der har været en tendens til, at man først prøver at bevillige støtte efter § 11, stk. 3., før der kan træffes afgørelse om at udarbejde en børnefaglig undersøgelse.

Uklarheden i målgruppeopdelingen mellem servicelovens § 50 og § 11, stk. 3 bekræftes af interview med medarbejdere og ledere i leverandørledet, som fortæller, at § 11, stk. 3 efter deres vurdering til tider bliver anvendt i sager med komplekse problemstillinger. Problemstillingen bekræftes endvidere af Ankestyrelsens sagsgennemgang, hvor det blev vurderet, at der i to ud af tre § 11, stk. 3 forløb burde have været påbegyndt en børnefaglig undersøgelse.

Af interview med medarbejdere og ledere på tværs af myndighed og leverandørleddet fremgår det, at arbejdet med tilbud efter § 11, stk. 3 yderligere udfordres af, at der kan være ventetid hos leverandørerne.

Task Forcen vurderer, at det er positivt, at Randers Kommune benytter muligheden for at iværksætte forebyggende indsatser efter § 11, stk. 3. Task Forcen kan dog konstatere, at anvendelsen af § 11, stk. 3 ikke er understøttet af tydelige definitioner af målgrupper og indsatser. Det kan betyde, at der tilbydes § 11, 3 forløb til børn og unge og deres familier, hvor der ikke er en klar og afgrænset problemstilling. Task Forcen finder det endvidere problematisk, at der kan være ventetider på indsatser efter § 11, stk. 3, som kan hindre, at der iværksættes en hurtig og tidlig indsats.

Task Forcen vurderer afslutningsvis, at beredskabsplanen om vold og seksuelle overgreb indeholder konkret og relevant viden om, hvornår og hvordan medarbejdere i almenområdet skal reagere, såfremt man som fagperson oplever mistanke om vold og overgreb mod et barn.

Styrker

- Randers Kommunes beskrivelse af Randers-trappen indeholder flere relevante elementer i forhold til en tidlig, forebyggende og effektiv indsats for børn med særlige behov.
- De fremskudte socialrådgivere kvalificerer arbejdet med tidlig indsats, og opleves som en god sparringspartner for almenområdet.
- Der er flere forskellige tværfaglige fora på tværs af almenområdet, som har fokus på tidlig indsats.

Udfordringer

- Der er ikke fokus på, hvordan det tværfaglige samarbejde konkret skal understøtte målene i Randers-trappen.
- Der er ikke en fælles faglig forståelse af tidlig indsats på tværs af almenområdet og myndighed.
- Det tværfaglige samarbejde udfordres af vanskeligheder i kontaktfladen til Familieafdelingen.
- Der er ikke en ensartet praksis hos de fremskudte socialrådgivere, og i nogle situationer ses en uklar snitflade i forhold til ansvarsområder i Modtagelsen.
- Anvendelsen af servicelovens § 11, stk. 3 er udfordret af, at der ikke er tydelige definitioner af målgrupper og indsatser.
- Der er samlet set risiko for en uensartet og usystematisk tilgang til børn og unge med særlige behov i implementeringen af Randers-trappen både inden for børne- og familieområdet og på tværs af almenområdet og børne- og familieområdet.

Task Forcen anbefaler, at Randers Kommune:

- Sætter fokus på at styrke det tværfaglige samarbejde, så der kommer en fælles forståelse af, hvordan almenområdet og Familieafdelingen kan arbejde bedre sammen om en hurtig og tidlig indsats for barnet.
- I beskrivelsen af Randers-trappen tydeliggør, at der skal ske en individuel vurdering af barnets behov, uanset kravet om at overveje indsatser på trappens første trin.
- Er opmærksom på anvendelsen af servicelovens § 11. stk. 3, herunder at der sikres en individuel vurdering af barnets behov.

3.3 Underretninger

Task Forcen fokuserer under dette tema på, hvorvidt kommunen har en skriftlig strategi for arbejdet med underretninger, herunder hvordan der følges op på underretninger. Vurderingerne bygger på, om kommunen har retningslinjer for underretninger, og om retningslinjerne er formidlet og kendt blandt de relevante fagpersoner i organisationen. Det vurderes også, om kommunen har redskaber til at håndtere underretninger, og om disse anvendes i praksis.

Præsentation af Randers Kommunes arbejde med underretninger

I Randers Kommune bliver alle underretninger håndteret i Modtagelsen. Modtagelsen er fra september 2015 opdelt i et Underretningsteam (tidligere Fronten) og et Afklaringsteam.

Modtagelsens ansvarsområder i håndteringen af underretninger fremgår af et notat. I notatet er det præciseret, at underretninger modtaget i familieteam skal sendes direkte til Modtagelsens underretningsmail. Det fremgår, at det er Modtagelsen, som er ansvarlig for at foretage en vurdering inden for 24 timer samt ansvarlig for at indberette i DUBU og til Ankestyrelsen. Det er administrationen, som er ansvarlig for at sende kvitteringsbrev til alle underrettere. Snitfladerne mellem Underretningsteam og Afklaringsteam fremgår ikke af notatet. Det fremgår ikke af notatet ud fra hvilke faglige kriterier underretninger skal vurderes.

På Randers Kommunes hjemmeside kan man læse, hvordan man som privatperson kan sende en underretning til Randers Kommune. Ansatte i Randers Kommune skal underrette via *Broen* (intranet i Randers Kommune). Andre fagpersoner skal underrette via en særskilt skabelon på hjemmesiden.

Der er ikke skriftlige retningslinjer for, hvordan second opinion ved indkomne underretninger i eksisterende sager skal håndteres.

Der er ikke retningslinjer for, hvem der sender orientering til faglige underrettere efter

servicelovens § 155 b, stk. 2.

Nøgletalsanalysen viser, at antal underretninger i Randers Kommune steg 40 % fra 2013 til 2014. I begge år var antallet af underretninger højere end landsgennemsnittet og de sammenlignelige kommuner målt pr. 1000 0-17 årige.

Task Forcens analyse af underretninger

Randers Kommune vurderer i deres selvevaluering, at kommunen i nogen grad håndterer underretninger hensigtsmæssigt.

Det fremgår af interview med socialrådgivere fra Modtagelsen og de to familieteam, at ansvarsfordelingen i forhold til håndteringen af underretninger og kompetencen til at træffe afgørelse om børnefaglig undersøgelse er tydelig blandt socialrådgiverne. Internt i Modtagelsen er der ligeledes en klar snitflade mellem Underretningsteamet, som har ansvar for de akutte underretninger, og Afklaringsteamet, som har ansvar for afholdelse af underretningsmøde og afklaring af det videre forløb.

Det fremgår af interview med socialrådgivere fra Modtagelsen, at alle underretninger kommer ind på underretningsmailen og håndteres af Underretningsteamet, også underretninger på eksisterende sager, på søskende og på sager til Socialafdelingen. Underretningsteamet foretager en vurdering af, om underretningen er rød, gul eller grøn. De røde underretninger er akutte underretninger, hvor der skal handles inden for 24 timer, eller hvor der kan være mistanke om vold eller overgreb mod barnet. Det fremgår af interviewet med socialrådgivere i Modtagelsen, at der er tæt sparring omkring vurderingen socialrådgiverne imellem, og at der altid er en leder inde over vurderingen af de akutte underretninger. Hvis underretningen bliver vurderet som rød og akut, er det Underretningsteamet, der handler på sagen. I nogle situationer kan det være en socialrådgiver fra Afklaringsteamet, som inddrages ved de akutte underretninger, da der altid er en socialrådgiver fra Afklaringsteamet, som har vagt i forhold til Underretningsteamet. Vagtsystemet sikrer, at der altid er nogle til at overtage telefonvagten, hvis de to socialrådgivere i Underretningsteamet ikke er til stede.

Hvis underretningen bliver vurderet til at være enten gul eller grøn, sendes den videre til Afklaringsteamet. Før sagen bliver sendt videre, vurderer Underretningsteamet, hvem der skal indkaldes til underretningsmødet. Dette bliver skrevet ind i sagen, og de administrative medarbejdere booker efterfølgende underretningsmødet og sender kvitteringskrivelser til familien.

Det fremgår af interviewet med socialrådgivere fra Modtagelsen, at der er tæt sparring med teamleder omkring vurdering af de røde og akutte underretninger, og at der er en fælles forståelse af, hvad der karakteriserer de "røde" underretninger. Det fremgår dog af samme interview, at mellemkategorien "gul" indeholder mange forskelligartede problemstillinger, og der kan være en

klarhed i vurderingen af alvorsgraden. De interviewede socialrådgivere fra Modtagelsen giver endvidere udtryk for, at det ikke er tydeligt afgrænset, hvad der karakteriseres som grønne underretninger, og hvordan de håndteres og lukkes.

Af interviewene med medarbejderne i både almenområdet og i Modtagelsen fremgår det, at der ikke er en ensartet faglig tilgang til, hvornår en bekymring skal føre til en underretning. På den ene side oplever de interviewede medarbejdere i Familieafdelingen, at der i nogle tilfælde bliver underrettet om episoder, som kunne være løst i almenområdet. På den anden side giver såvel medarbejdere som ledere på tværs af almenområdet og Børn og Familieafdelingen i interviewene udtryk for, at de oplever, at det kan være vanskeligt at komme i kontakt med Familieafdelingen, og at gentagne underretninger er den eneste måde, hvorpå man oplever at kunne komme i kontakt med Familieafdelingen. Task Forcen bemærker, at Familieafdelingen er tilgængelig for kontakt på en vagttelefon. Derudover giver medarbejdere fra almenområdet udtryk for, at det er svært at vide, hvordan underretningerne bliver behandlet, da de sjældent oplever at få tilbagemelding fra Familieafdelingen. Denne udfordring bekræftes af interviewet med socialrådgivere fra Modtagelsen.

Det er kendt af alle de interviewede fra almenområdet, at den fremskudte socialrådgiver skal være med til at kvalificere underretninger, og som hovedregel altid skal inddrages, inden der underrettes. Men det fremgår af interviewene med medarbejdere fra almenområdet og Modtagelsen, at dette ikke altid sker. I de situationer hvor den fremskudte socialrådgiver bliver inddraget i underretningen, er der dog enighed om, at de fremskudte socialrådgivere er med til at kvalificere underretningen.

Socialrådgiverne i Modtagelsen giver i interviewet udtryk for, at de anvender ICS-tragtmodellen i de sager, hvor det forventes, at der vil blive truffet afgørelse om at udarbejde en børnefaglig undersøgelse og i de sager, hvor der er truffet afgørelse. Det fremgår af interviewet med socialrådgiverne fra Modtagelsen, at dette giver dem et fælles fagligt fundament for vurderingen af underretningerne.

Task Forcen vurderer, at det er positivt at ICS-tragtmodellen anvendes som et fælles fagligt grundlag i Modtagelsen, og det er positivt, at teammøderne bruges til relevant faglig sparring på konkrete sager. Task Forcen vurderer dog samtidig, at det er sårbart i forhold til at sikre en ensartet praksis, at der ikke er tydelige retningslinjer for en fælles kategorisering til vurdering af alvorsgraden af underretninger. Samtidig er det problematisk, at der ikke systematisk gives tilbagemeldinger til underretter om, hvad der er foretaget i sagen i overensstemmelse med servicelovens § 155 b, stk. 3.

Det fremgår af selvevalueringen og interviewet med socialrådgivere i Modtagelsen, at der i nogle tilfælde kan gå lang tid, før der bliver indkaldt til underretningsmøde for "gule" og "grønne" underretninger, og hvis forældrene udebliver fra mødet, kan der ligeledes gå op til flere måneder, før der er tid til afholdelse af det næste underretningsmøde. Det bekræftes af teamledere, at der

kan være alvorlige sager, hvor processen kan trække ud, fordi forældrene udebliver gentagne gange. Socialrådgiverne fra Modtagelsen beskriver i interviewene, at der således kan gå lang tid, før der tages stilling til, om der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse, tilbydes et § 11, stk. 3 forløb, eller om sagen skal lukkes.

Langsommeligheden i håndteringen af underretninger bekræftes ligeledes af sags gennemgangen, hvor Ankestyrelsen vurderer, at kommunen i 3 ud af 3 sager burde have opstartet en børnefaglig undersøgelse på baggrund af de underretninger, der foreligger i sagen. Ankestyrelsen udtaler derfor kritik i alle 3 sager. Det fremgår ligeledes af interview med 6 anbragte børn og unge i Randers Kommune, at der opleves langsommelighed i sagsbehandlingen fra den første kontakt med kommunen til iværksættelse af støtte.

Det fremgår af interview med Modtagelsen, at der er forsøgt taget hånd om de u hensigtsmæssige ventetider ved at indføre et system, hvor de administrative medarbejdere har lettere og hurtigere adgang til at booke underretningsmøder i socialrådgivernes kalender. Fremadrettet er hovedreglen, at der ikke må gå mere end 10 dage, før der afholdes underretningsmøde i "gule" underretninger. Der er dog ikke retningslinjer for, hvordan forældrenes udeblivelse fremadrettet skal håndteres, så der ikke går lang tid før der genindkaldes.

Task Forcen vurderer, at den langsommelige sagsproces i Modtagelsen er problematisk, dels i forhold til at sikre en hurtig og tidlig indsats i sager, hvor der skal iværksettes et § 11, stk. 3 forløb, da problematikken kan nå at udvikle sig over tid, og særdeleshed i forhold til de sager, hvor problemstillingerne vurderes at være så komplekse, at der er behov for en børnefaglig undersøgelse. Task Forcen gør ligeledes opmærksom på, at langsommeligheden i afklaring af, hvorvidt der skal træffes afgørelse om en børnefaglig undersøgelse, kan udfordre overholdelsen af fire måneders fristen for udarbejdelse af børnefaglige undersøgelser.

Task Forcen vurderer dog samtidig, at det er positivt, at Randers Kommune har forsøgt at tage hånd om manglende rettidighed i håndtering af underretninger, men bemærker, at der ikke er taget hånd om problematikken omkring forældrenes udeblivelser.

Der er ikke skriftlige retningslinjer for, hvordan der sikres en second opinion i de tilfælde, hvor der modtages en underretning i en allerede eksisterende sag. Af interviewet med socialrådgivere fra Modtagelsen fremgår det, at der kan komme mange underretninger i de samme sager, hvilket kan gøre det svært at foretage second opinion korrekt, da alle kender hinandens sager. Task Forcen vurderer, at det fremadrettet bør være et opmærksomhedspunkt, at der sikres skriftlige retningslinjer for anvendelse af second opinion ved underretninger i eksisterende sager.

Det er Task Forcens sammenfattende vurdering, at retningslinjerne for håndtering af underretninger primært har processuel karakter og indeholder teknisk vejledning til dokumentation af underretningerne, og ikke understøtter en ensartet vurdering af alvorligheden af underretninger. Det er Task Forcens vurdering, at dette kan medføre uklarhed i arbejdsgangene i

Modtagelsen. Task Forcen finder det problematisk, at der ikke er praksis for rettidig håndtering af underretninger i de tilfælde, hvor forældrene udebliver fra underretningsmøder. Yderligere finder Task Forcen den manglende rettidighed i afholdelse af underretningsmøder og afklaring af det videre forløb problematisk.

Styrker

- Snitflader mellem Underretningsteam og Afklaringsteam er tydelige for medarbejdere.
- Der er en klar afgrænsning af, hvem der tager beslutning om påbegyndelse af en børnefaglig undersøgelse.
- Familieafdelingen er opmærksom på at håndtere udfordringen med tidsperspektivet med underretninger.

Udfordringer

- Der mangler faglige kriterier for håndtering af underretninger og vurdering af karakteren og alvorligheden af underretninger.
- Manglende rettidighed i håndtering af underretninger.
- Der er mangelfuld tilbagemelding fra Familieafdelingen til faglig underretter.
- Vanskeligheder i kontaktfladen til Familieafdelingen, og underretninger har været anvendt til at komme i kontakt med afdelingen.
- Ingen skriftlige retningslinjer for håndtering af second opinion.

Task Forcen anbefaler, at Randers Kommune:

- Udarbejder fælles faglige retningslinjer for arbejdet med underretninger, herunder redskaber til vurdering af underretninger, og at det sikres, at underretninger ikke bruges som et redskab til at komme i kontakt med Familieafdelingen.
- Har fokus på håndtering af forældrenes udeblivelser fra underretningsmøder.
- Udarbejder retningslinjer for orientering til faglig underretter.
- Har fokus på hensigtsmæssig håndtering af second opinion af underretninger i eksisterende sager.

3.4 Børnefaglige undersøgelser

Temaets fokus er på, hvorvidt der er retningslinjer og fælles redskaber for gennemførelse af den børnefaglige undersøgelse, børnesamtalen og til inddragelse af barn, familie og netværk. Der fokuseres endvidere på, hvorvidt den børnefaglige undersøgelse er i overensstemmelse med regler

og praksis, samt hvorvidt det sikres, at der sker involvering af relevant viden fra andre relevante fagpersoner. Endelig er der fokus på, om den børnefaglige undersøgelse gennemføres, når der er taget beslutning herom.

Præsentation af Randers Kommunes arbejde med børnefaglige undersøgelser

Randers Kommune har enkelte praktiske retningslinjer for arbejdet med børnefaglige undersøgelser i deres håndbog for Familieafdelingen. Disse beskriver eksempelvis den tekniske oprettelse af en undersøgelse i sagssystemet samt kravene til indholdet af journalnotatet i DUBU.

Randers Kommune har ingen skriftlige retningslinjer for afholdelse af samtaler med barnet i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse, men det fremgår af et Arbejdsnotat om anbringelser, hvornår i processen samtalen skal afholdes.

Området for børn med handicap er placeret i Socialafdelingen under Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen. Randers Kommune har beskrevet snitfladerne mellem Socialafdelingen og Familieafdelingen i et Notat om målgruppebeskrivelse og procedure for visitation og overdragelse af sager. Børnefaglige undersøgelser er indtil d. 1. september 2015 blevet udarbejdet af kommunens myndighedssagsbehandlere i Undersøgelsesteamet i Familieafdelingen samt Handicapteam i Socialafdelingen, men skal fremadrettet udarbejdes i henholdsvis kommunens to familieteam i Familieafdelingen og handicapteam i Socialafdelingen.

Randers Kommune har valgt i Familieafdelingen at indføre ICS som fælles faglig metode og DUBU, som fælles IT-system.

Task Forcens analyse af børnefaglige undersøgelser

I selvevalueringen vurderer Randers Kommune samlet set, at de i høj grad har en tilfredsstillende arbejdsgang i forhold til udarbejdelse af børnefaglige undersøgelser.

Sagsgennemgangen viser imidlertid, at Randers Kommune i en lang række sager ikke får udarbejdet de lovpligtige børnefaglige undersøgelser. Sagsgennemgangen viser således, at der i 8 ud af 14 sager mangler børnefaglige undersøgelser eller supplement til en tidligere udarbejdet børnefaglig undersøgelse. Hertil kommer, at sagsgennemgangen viser, at flere af de foreliggende børnefaglige undersøgelser ikke opfylder de indholdsmæssige krav.

Af selvevalueringen fremgår det, at kommunen arbejder med ICS metoden, men kommunen beskriver samtidig også, at der mellem socialrådgiverne kan være stor forskel på, hvilket analyseværktøj, der anvendes til at foretage analyse og faglig vurdering i de børnefaglige undersøgelser. Kommunen beskriver i selvevalueringen, at der i forbindelse med den nye organisering, arbejdes på at øge ensartetheden i brugen af analyseværktøjer.

Dette bliver bekræftet af interviewene med socialrådgivere fra de to familieteam. Medarbejderne

beskriver, at der i Familieafdelingen er truffet beslutning om at arbejde ud fra ICS metoden, og at socialrådgiverne derfor forventes at anvende denne, når de udarbejder deres børnefaglige undersøgelser. Af interviewet fremgår det dog samtidig, at enkelte socialrådgivere ikke anvender metoden, og hertil, at flere vælger at inddrage andre metoder i udarbejdelsen af deres børnefaglige undersøgelser.

Af interviewet med socialrådgiverne i de to nyetablerede familieteam fremgår det, at medarbejderne ikke har en fælles kvalitetsforståelse af, hvad den børnefaglige undersøgelse bør indeholde.

Det fremgår af selvevalueringen, at Randers Kommune, foruden ICS, også arbejder med familierådslagning samt det inddragende netværksmøde som metoder til inddragelse af barn, familie og netværk i arbejdet med de børnefaglige undersøgelser. Kommunen beskriver, at de aktuelt arbejder med at udbrede metoderne.

Af interviewene fremgår det, at anvendelsen af både det inddragende netværksmøde samt familierådslagningen er begrænset blandt medarbejderne i de to familieteam.

Sagsgennemgangen bekræfter, at Randers Kommune ikke i tilstrækkelig grad inddrager barnet og den unge i forbindelse med udarbejdelse af den børnefaglige undersøgelse. Sagsgennemgangen viser således, at der i 8 ud af de 14 sager ikke er blevet afholdt børnesamtale, inden der er truffet en afgørelse. Den socialfaglige gennemgang af 5 sager viser endvidere, at samtaler med barnet eller den unge ikke ses hyppigt og systematisk anvendt i sagsbehandlingen. Det fremgår af de afholdte børneinterviews, at de interviewede unge ikke kan huske at være hørt eller inddraget i forbindelse med kommunens udarbejdelse af den børnefaglige undersøgelse.

Udfordringerne i forhold til inddragelse og afholdelse af børnesamtaler i forbindelse med de børnefaglige undersøgelser, bekræftes i interviewene med medarbejdere fra de to familieteam.

Task Forcen vurderer, at den manglende fælles faglige forståelse af, hvordan man tilgår en børnefaglig undersøgelse, og det forhold, at medarbejdergruppen gør brug af forskellige analyseværktøjer, udfordrer socialrådgiverne i at arbejde metodisk og systematisk med de børnefaglige undersøgelser. Endeligt finder Task Forcen det uhensigtsmæssigt, at kommunen ikke har en ensartet og systematisk tilgang til inddragelse af barn, familie og netværk i arbejdet med de børnefaglige undersøgelser.

Task Forcen bemærker, at organiseringen i forhold til børn med handicap betyder, at der principielt udarbejdes børnefaglige undersøgelser og iværksættes foranstaltninger for børn og unge efter servicelovens § 52 og § 76 i to forvaltninger i kommunen, idet området for børn med handicap er placeret i Socialafdelingen under Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen.

Randers Kommune vurderer ifølge selvevalueringen, at snitfladen til Socialafdelingen i forhold til børn med handicap er problematisk, og at familieområdet oplever, at der kan være en "uligevægt"

i forhold til visitation af børnesager mellem Familieafdelingen og Socialafdelingen. Dette bekræftes på tværs af interviews med socialrådgivere, ledere og chefer. Randers Kommune har beskrevet snitfladerne mellem Socialafdelingen og Familieafdelingen i et notat om målgruppebeskrivelse og procedure for visitation og overdragelse af sager, men på tværs af interviewene fremgår det, at der blandt ledelse og medarbejdere ikke er en klar og ensartet forståelse af, hvilke kriterier der afgør, hvilken afdeling der har ansvaret for sagen. Fordelingen af sager afgøres på et visitationsmøde, som afholdes hver 14. dag mellem afdelingslederne i Børn og Familieafdelingen og Socialafdelingen.

Det fremgår af interviewene med chefgruppen, at beslutningen om, hvilken afdeling, der skal behandle sagen, ikke altid træffes på det første visitationsmøde, men ofte drøftes ad flere omgange. Dette kan medføre, at sagsbehandlingen trækkes i unødigt langdrag. Dette bekræftes af sagsgennemgangen, hvor der ses et eksempel på, at håndteringen af en sag, hvor der var tilstedeværelse af både sociale problemstillinger samt et handicap, forlængede sagsbehandlingstiden.

Task Forcen vurderer, at den beskrevne håndtering af snitfladen mellem afdelingerne kan medføre en uensartet og utilstrækkelig udredning af barnet eller den unges problemstillinger. Task Forcen vurderer endvidere, at udredningen trækker i unødigt langdrag, og endeligt at barnet eller den unge ikke modtager den hjælp og støtte, som behovet tilsiger. Task Forcen vurderer, at Randers Kommune bør have fokus på at sikre en fælles forståelse af målgrupper og kvalitet på tværs af de to afdelinger. Derudover kan Randers Kommune med fordel have fokus på, at børn og unge i målgruppen har mulighed for at profitere af kommunens tilbudsvifte på tværs af de to forvaltninger.

På tværs af interviewene med teamledere og socialrådgivere i både Familieteam og Modtagelsen bliver sagsbehandlingen, i forbindelse med udarbejdelsen af de børnefaglige undersøgelser, beskrevet som langsommelig. Ankestyrelsens sagsgennemgang bekræfter, at Randers Kommune er udfordret i forhold til at overholde fristen for udarbejdelsen af de børnefaglige undersøgelser. Sagsgennemgangen viser, at fire måneders fristen er overskredet i 4 ud af 6 sager.

Task Forcen vurderer, at Randers Kommunes håndtering af underretninger og arbejdsgange forbundet med underretningsmøder, udfordrer kommunens mulighed for at overholde fire måneders fristen for udarbejdelsen af de børnefaglige undersøgelser. Task Forcen konstaterer, at interviewene med både medarbejdere og ledere peger på, at der er en uensartet tilgang til, hvordan de børnefaglige undersøgelser skal gennemføres, som kan medføre risiko for en overskridelse af fire måneders fristen. Task Forcen vurderer derfor, at Randers Kommune skal udarbejde klare retningslinjer for arbejdet med børnefaglige undersøgelser.

Det er sammenfattende Task Forcens vurdering, at Randers Kommunes manglende retningslinjer for arbejdet med børnefaglige undersøgelser; herunder faglige retningslinjer for, hvornår der skal påbegyndes en børnefaglig undersøgelse, hvad denne skal indeholde og hvem der skal inddrages i

den forbindelse, medfører en risiko for en uensartet praksis for arbejdet med de børnefaglige undersøgelser.

Endeligt vurderer Task Forcen, at den uklare snitflade og målgruppeforståelse mellem kommunens Familieafdeling og Socialafdeling risikerer at medføre en uensartet praksis samt at trække sagerne i unødigt langdrag.

Styrker

- Beslutning om at anvende ICS som socialfaglig metode og ensrette brugen af analyseværktøj blandt socialrådgivere fremadrettet.

Udfordringer

- Manglende fælles faglige retningslinjer for kvaliteten af indholdet af den børnefaglige undersøgelse.
- Manglende implementering af fælles socialfaglige udrednings- og inddragelsesmetoder.
- Manglende målgruppeforståelse, visitationskriterier og arbejdsdeling mellem Socialafdelingen og Familieafdelingen i forhold til børn med handicap.
- Langsomme arbejdsprocesser udfordrer overholdelsen af fire måneders fristen.

Task Forcen anbefaler, at Randers Kommune:

- Sikrer en fælles kvalitetsforståelse af indholdet af den børnefaglige undersøgelse.
- Sikrer et ledelsesmæssigt fokus på implementering af ICS som socialfaglig metode.
- Sikrer tydelig målgruppebeskrivelse og arbejdsfordeling mellem Familieafdelingen og Socialafdelingen.
- Sikrer et sagsflow, der muliggør, at fire måneders fristen overholdes.
- Sikrer, at viden og erfaring fra det tidligere undersøgelsesteam forankres i de to nyetablerede familieteam.

3.5 Handleplan

Temaet fokuserer på, om der er fælles redskaber til udarbejdelse af handleplaner, samt om handleplanerne bruges som et aktivt redskab. Endvidere er der fokus på, om der følges op på handleplanerne, og om det er klart beskrevet, hvad formål og mål med indsatsen er. Derudover baseres vurderingen på, om der laves handleplaner i relevante sager, om barnet og familien inddrages og endelig, om der er udarbejdet retningslinjer vedrørende udlevering af handleplan til børnene og deres familier samt til de sociale tilbud.

Præsentation af Randers Kommunes arbejde med handleplaner

Randers Kommune har enkelte retningslinjer for arbejdet med handleplaner i deres håndbog for sagsbehandlere, som blandt andet beskriver processen for udarbejdelsen af handleplaner samt den tekniske oprettelse af handleplaner i sagsystemet. Herudover tager udarbejdelsen af handleplaner udgangspunkt i en ICS skabelon, som understøttes af ICS håndbogen.

Handleplaner bliver, ligesom de børnefaglige undersøgelser, udarbejdet af myndighedssagsbehandlere i kommunens to familieteam samt handicapteam i Socialafdelingen.

Task Forcens analyse af arbejdet med handleplaner

I selvevalueringen vurderer Randers Kommune, at der i mindre grad er kvalitet i kommunens arbejde med handleplaner. Det fremgår endvidere af selvevalueringen, at ICS metoden skal sikre ensartetheden i socialrådgivernes arbejde med handleplaner.

Af interview med socialrådgivere fra kommunens to familieteam fremgår det, at der er en meget forskelligartet praksis i udarbejdelsen af handleplaner socialrådgiverne imellem. Det fremgår af interviewet, at der ikke er en fælles forståelse for, hvad der definerer god kvalitet i en handleplan, herunder hvad der karakteriserer gode, målbare og konkrete mål. Dette bliver bekræftet af interviewene med ledergruppen i Børn og Familieafdelingen og Familieafdelingens teamledere, som også påpeger dette som et opmærksomhedspunkt.

Af sagsgennemgangen fremgår det, at Randers Kommune er udfordret i forhold til deres arbejde med handleplaner. Sagsgennemgangen viser således, at der mangler en handleplan i 7 ud af 14 sager, og at den, i de sager hvor der foreligger en handleplan, ofte er blevet udarbejdet for sent. Dette er tilfældet i 5 ud af 7 sager, hvor handleplanen ikke er blevet udarbejdet, inden der er blevet truffet afgørelse om en foranstaltning. Hertil kommer, at de foreliggende handleplaner i flere tilfælde ikke opfylder de indholdsmæssige krav. Disse handleplaner er kendetegnet ved ikke eller kun i ringe grad at angive formålet med indsatsen samt kun i begrænset omfang at opstille mål.

Af interviewet med medarbejdere fra leverandørleddet fremgår det, at der ikke altid foreligger handleplaner på de børn, de modtager. Hertil kommer, at medarbejderne i leverandørleddet vurderer, at kvaliteten af de handleplaner, som de modtager, er meget svingende. Det fremgår af samme interview, at de modtagne handleplaner ofte antager en standardiseret form med meget overordnede mål. Det fremgår af interviewet, at dette udfordrer leverandørleddets mulighed for at omsætte målene i handleplanerne til konkrete indsatser. Af interview med ledergruppen fremgår det, at der er uensartet kvalitet i handleplanerne, men at der ses en positiv udvikling i kvaliteten af handleplanerne.

Det fremgår af selvevalueringen, at der afholdes opstartsmøder, hvor Familieafdelingen, leverandøren samt barnet og familien deltager. Det fremgår af interview med socialrådgivere fra

de to familieteam, at der er forskelligartet praksis for at gennemgå handleplanens mål med leverandøren på opstartsmødet. De interviewede socialrådgivere i de to familieteam oplyser, at de i højere grad inddrager leverandørledet og familierne ved revidering af handleplanens mål i forbindelse med opfølgingsmødet. I interviewet med medarbejdere i leverandørledet fremgår det dog, at socialrådgiverne ikke deltager på disse møder. Det fremgår af det samme interview, at det i høj grad udfordrer overlevering af viden, konkretisering af indsatsen og prioritering mellem målene for det enkelte barn, særligt i de tilfælde, hvor handleplanerne indeholder en lang række mål, der skal prioriteres imellem.

Task Forcen vurderer, at der ikke er en systematisk eller ensartet praksis for Familieafdelingens kontakt til samarbejdspartnere omkring handleplanens mål og opfølgning på handleplanen. Task Forcen vurderer, at dette er en udfordring i forhold til at skabe et løbende og tæt samarbejde om at yde målrettede og vellykkede indsatser.

Af selvevalueringen fremgår det, at opfølgning på handleplaner foregår som lovbestemt efter hver 3. og 6. måned samt herudover efter behov, men kommunen beskriver samtidig, at det kan være en udfordring for den enkelte socialrådgiver at nå det. Af interview med socialrådgivere fra de to familieteam fremgår det, at alle sager bliver drøftet på et teammøde hvert halve år i forbindelse med bevillingens udløb, med henblik på at vurdere, om målene i handleplanen er opnået. Task Forcen vurderer ud fra den eksisterende viden på området, at en tæt og løbende dialog samt opfølgning vil understøtte muligheden for at bringe barnet eller den unge ned af indsatstrappen, som formålet med Randers-trappen tilsiger.

Task Forcen vurderer sammenfattende, at kommunens arbejdsgange i forbindelse med udarbejdelse af handleplaner kan medføre, at handleplanerne ikke bliver anvendt som et aktivt styringsredskab for tilrettelæggelsen af indsatsen. Task Forcen vurderer, at kommunens praksis medfører en risiko for, at de fastsatte mål i handleplanerne ikke bliver definerende for den opgave, som skal løses, hvilket udfordrer muligheden for at tilrettelægge sammenhængende og effektfulde indsatser for kommunens børn og unge.

Styrker

Udfordringer

- Manglende fælles kvalitetsstandarder for formuleringen af relevante mål samt indholdet i den gode handleplan.
- Begrænset brug af handleplaner som et aktivt styrings- og samarbejdsværktøj i sagsbehandlingen.

Task Forcen anbefaler, at Randers Kommune:

- Udarbejder fælles kvalitetsstandarder for indholdet i den gode handleplan.
- Sætter fokus på formulering af relevante og målbare mål.
- Øger Familieafdelingens fokus på brug af handleplaner som et aktivt styrings- og samarbejdsværktøj i sagsbehandlingen.

3.6 Efterværn

Task Forcen vurderer under dette tema, om der er retningslinjer for anvendelse af efterværn og for samarbejdet mellem de forskellige aktører i forbindelse med efterværn. Desuden vurderes om retningslinjerne er formidlet og kendt af de relevante fagpersoner i organisationen. Endelig vurderes det, om der ved den unges 16. år er lavet en plan for den unges overgang til voksen, om der træffes beslutninger vedrørende efterværn ved 17 ½ år samt om der følges op på kommunens anvendelse af efterværn.

Præsentation af Randers Kommunes arbejde med efterværn

Randers Kommune beskriver i deres Notat om serviceniveau kommunens retningslinjer for tildeling af efterværn. Her beskrives målgruppe, tilbudsvifte samt arbejdsgange i forbindelse med tildelingen af efterværn. Det fremgår af Notat om serviceniveauer, at efterværn kan være for unge, der er anbragte udenfor hjemmet, og for andre unge der har haft en foranstaltning. Det betyder, at:

- Der så tidligt som muligt og senest ved det 16. år skal være drøftelser med den unge og anbringelsesstedet om udslusning og afslutning af indsatsen.
- Ungdommens Uddannelsesvejledning inddrages med henblik på at sikre den unge en ungdomsuddannelse.
- Der ydes efterværn efter en konkret individuel vurdering, og for at sikre en målrettet indsats i forhold til uddannelse, arbejde og boligforhold.
- Jobcentret inddrages i sagsprocessen senest ved det 17. år, så der ved det 18. år er taget stilling til den fremtidige forsørgelse og støtte.

Kommunen har herudover retningslinjer, som beskriver unge i efterværns forskellige muligheder for forsørgelsesgrundlag samt en arbejdsgangsbeskrivelse for oversendelse af sager ved det 18. år, hvor en anden kommune overtager sagen.

Det fremgår af selvevalueringen, at Randers Kommune, for at sikre en hensigtsmæssig overgang for den unge til voksenlivet, arbejder med efterværnsprojektet "Vejen til uddannelse og beskæftigelse", som er en samarbejdsmodel, der har til formål at understøtte, at flere anbragte og tidligere anbragte unge kommer i uddannelse og beskæftigelse gennem et tværfagligt og

tværsektorielt samarbejde.

Ifølge nøgletalsanalysen har Randers Kommune ikke data på anvendelsen af efterværn, men har i forlængelse af 6 by samarbejdet data om antallet af videreførte anbringelse af 18-22årige.

Task Forcens analyse af arbejdet med efterværn

I selvevalueringen vurderer Randers Kommune, at de i nogen grad anvender mulighederne for efterværn hensigtsmæssigt.

Af interview med socialrådgivere fra de to familieteam fremgår det, at der afholdes faste 17 års møder kvartalsvis, hvor Socialafdelingen og Jobcentret deltager med henblik på, at der ved det 18. år er taget stilling til den unges fremtidige forsørgelse og støtte. Af interviewet med repræsentanter fra samarbejdspartnere på voksenområdet fremgår det, at socialrådgiverne fra Familieafdelingen forud for mødets afholdelse fremsender sagens oplysninger, og mødedeltagerne giver udtryk for, at de som hovedregel oplever at have et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag til at kunne træffe afgørelse om efterværn.

Af interview med samarbejdspartnere fra voksenområdet fremgår det, at disse møder opleves som værende meningsfulde, at mødestrukturen opleves fungerende, og at repræsentation fra de forskellige afdelinger har været stabil.

Af interviewene med både Familieafdelingen, medarbejdere fra leverandørleddet og samarbejdspartnere på voksenområdet fremgår det, at projekt 'Vejen til uddannelse og beskæftigelse' har været behæftet med en række udfordringer, både i forhold til de konkrete indsatser i projektet og den efterfølgende forankring af resultater og erfaringer

Det er sammenfattende Task Forcens vurdering, at Randers Kommune har nogle hensigtsmæssige arbejdsgange og mødefora i forbindelse med tildeling af efterværn. Task Forcen vurderer herudover det som værende positivt, at kommunen har fokus på så tidligt som muligt at vurdere, hvilke indsatser, der bedst muligt kan bidrage til den unges overgang til voksenlivet. Task Forcen vurderer det dog som et fortsat opmærksomhedspunkt, at fokus herpå fastholdes, og at Familieafdelingen fortsat deltager på 17 års møderne.

Styrker

- Fokus på så tidligt som muligt at vurdere, hvilke indsatser, der bedst muligt kan bidrage til den unges overgang til voksenlivet.
- Faste mødefora for overlevering af sager ved det fyldte 17 år.

Udfordringer

- Manglende forankring af erfaringerne fra projekt 'Vejen til uddannelse og beskæftigelse'.

Task Forcen anbefaler, at Randers Kommune:

- Fremadrettet vægter, at Familieafdelingen deltager på 17 års møderne.

3.7 Personrettet tilsyn

I forhold til det personrettede tilsyn vurderer Task Forcen, om der er retningslinjer for planlægning og gennemførelse af tilsynet, og om retningslinjerne er formidlet og kendt af de relevante fagpersoner i organisationen. Herudover vurderes det, om der følges op på kommunens planlægning og gennemførelse af personrettede tilsyn, og om der er en samtale med barnet i forbindelse med tilsynet. Endelig vurderes det, om der følges op på målene i handleplanen i forbindelse med tilsynet, og herunder om konklusionerne på tilsynet fremgår klart af sagsakterne.

Præsentation af Randers Kommunes personrettede tilsyn

Det er socialrådgivere fra det af de to familieteam, som arbejder med anbringelser, der er ansvarlige for at gennemføre det personrettede tilsyn.

Det fremgår af en procedurebeskrivelse for beslutning og iværksættelse af anbringelse, at der skal ske opfølgning efter 3 måneder, hvor handleplanen skal revideres. Det fremgår endvidere, at socialrådgiver skal have en samtale med det anbragte barn minimum to gange årligt på anbringelsesstedet, for at få følge op på barnets trivsel. Det fremgår endvidere af procedurebeskrivelsen, at socialrådgiver skal huske at tilbyde barnet en bisidder, og tilbuddet herom skal dokumenteres.

Task Forcens analyse af det personrettede tilsyn

Randers Kommune vurderer i selvevalueringen, at kommunens tilsynspraksis kun i mindre grad fungerer og sikrer kvalitet i indsatsen.

Det fremgår af selvevalueringen, at der hersker usikkerhed om, hvorvidt kommunen lever op til kravene i det personrettede tilsyn, og det fremhæves, at ledelsen vil følge op på dette fremadrettet. Adspurgt om dette, kan teamlederne og socialrådgivere ikke nikke genkendende til dette. Det fremgår af interviewet med socialrådgivere i de to familieteam, at alle socialrådgivere er bekendt med de lovpligtige tidsfrister for afholdelse af tilsynet. Det fremgår dog af samme interview, at der kan være en uensartet praksis for at gennemføre tilsynet rettidigt, da dette ikke altid prioriteres i forhold til andre opgaver. Det fremgår af interviewene med socialrådgiverne i de to familieteam og teamledere, at der ikke er skriftlige procedurer for, hvordan tilsynet forberedes og hvilke fagpersoner, der inddrages, men det fremgår af samme interview, at der er en fast

praksis blandt socialrådgiverne om at tale særskilt med barnet og inddrage relevante fagpersoner i forbindelse med tilsynet. Det fremgår af interview med socialrådgivere fra de to familieteam, at børnesamtalen i forbindelse med det personrettede tilsyn ofte finder sted i forbindelse med opfølgingsmødet. Repræsentanter fra leverandørleddet fortæller, at de oplever, at socialrådgiverne er opmærksomme på at tale med barnets særskilt, når de gennemfører opfølgning og personrettet tilsyn.

Interview med seks børn og unge, der modtager foranstaltning fra Randers Kommune, giver ikke et entydigt billede af de unges kontakt med socialrådgiver i forbindelse med opfølgning. Flertallet af de interviewede børn og unge oplever, at de bliver inviteret til opfølgingsmøder, og de bliver informeret om indholdet af mødet af deres kontaktperson eller socialrådgiver, hvis de ikke har deltaget på mødet. Det fremgår endvidere, at den unge kan deltage på sidste del af opfølgingsmødet, og at denne efterfølgende kan have en samtale alene med sin sagsbehandler. 4 ud af de 6 interviewede unge fortæller dog samtidig, at de har oplevet mange sagsbehandlerskift over en lang periode, hvilket betyder, at det ikke er helt tydeligt for dem, hvem de skal tage kontakt til i kommunen, hvis de har behov for det. Interview med de anbragte børn og unge giver samlet set indtryk af, at de unge oplever, at der løbende er kontakt fra kommunen.

Task Forcen vurderer sammenfattende, at det er positivt, at socialrådgiverne er opmærksomme på at afholde en særskilt samtale med barnet i forbindelse med tilsynet. Task Forcen vurderer yderligere, at det er problematisk, at det beskrives i interviewene, at der er en uensartet praksis for at gennemføre tilsynet rettidigt.

Styrker

- Der er fokus på afholdelse af børnesamtalen i forbindelse med gennemførelsen af det personrettede tilsyn.

Udfordringer

- Uensartet praksis for at gennemføre det personrettede tilsyn rettidigt.

Task Forcen anbefaler, at Randers Kommune:

- Har fokus på at nå de rettidige tilsynssamtaler i alle anbringelsessager.

3.8 Afslutning af sager

I temaet afslutning af sager vurderer Task Forcen, om der er retningslinjer for, hvordan og hvornår man lukker en sag, og om retningslinjerne er formidlet og kendt af de relevante fagpersoner i organisationen. Herudover vurderes det, om retningslinjerne anvendes i praksis, om der følges op

på overholdelse af dem samt om de er i overensstemmelse med god sagsbehandlingspraksis på området.

Præsentation af Randers Kommunes afslutning af sager

Der foreligger et notat i den elektroniske håndbog, som beskriver den tekniske procedure for, hvordan socialrådgiverne skal afslutte og lukke en sag i DUBU og KMD. Det fremgår af selvevalueringen, at der er retningslinjer for, hvordan socialrådgiverne skal lukke en sag, men ikke hvornår.

Task Forcens analyse af Randers Kommunes afslutning af sager

Randers Kommune vurderer i selvevalueringen, at kommunen i mindre grad har et hensigtsmæssigt fokus på afslutning af sager. Det fremgår endvidere af selvevalueringen, at der ikke er noget systematisk overblik over, hvilke faser de enkelte sager befinder sig i.

Det beskrives i selvevalueringen, at der er igangværende indsatser i alle åbne sager. Det fremgår dog af interviewene med socialrådgivere i Modtagelsen og de to familieteam, at sager i nogle tilfælde holdes åbne, selvom foranstaltningen er afsluttet. Socialrådgiverne beskriver, at de i nogle gange holder sagen åben, fordi de beskriver sig selv som værende "foranstaltningen i familien", og derfor fortsat har kontakt til familien, selvom indsatsen er afsluttet hos leverandøren.

Socialrådgiverne i de to familieteam og teamledere beskriver i forlængelse heraf, at der er en fælles opmærksomhed på, at det er målene i handleplanen, der er omdrejningspunktet, når der følges op på indsatsen, og det beslutes, hvorvidt foranstaltningen skal afsluttes.

Det fremgår af selvevalueringen, at kommunen vurderer, at der er behov for forbedringer i forhold til information til borgerne, når en sag afsluttes. Det fremgår af interviewet med socialrådgivere i de to familieteam, at der ikke er en fælles praksis socialrådgiverne imellem om, hvorvidt der sendes noget på skrift til familie og andre fagpersoner omkring barnet. Det bekræftes af interviewet med medarbejdere i almenområdet, at det opleves som personafhængigt, hvorvidt der kommer information til fagpersonerne omkring barnet og familien, når en sag lukkes. Teamledere oplyser i forlængelse heraf, at det fremadrettet er et opmærksomhedspunkt at fremsætte tydelige retningslinjer for, hvilke parter der skal informeres, og hvorfra der skal indhentes statusnotater, før en sag afsluttes. Task Forcen bemærker, at der ikke er retningslinjer for inddragelse af relevante fagpersoner samt familien og barnet i forbindelse med afslutning af sager. Task Forcen bemærker, at en øget opmærksomhed på at informere og inddrage relevante fagpersoner omkring barnet/den unge og familien i almenområdet, vil kunne styrke implementeringen af intentionerne i Randers-trappen, når indsatsen nedtrappes og afsluttes i myndighed.

Task Forcen vurderer sammenfattende, at der ikke er en fælles praksis for, hvornår en sag afsluttes i Familieafdelingen, eller retningslinjer for afslutning af sager udover en beskrivelse af de tekniske

procedurer.
Styrker
Udfordringer <ul style="list-style-type: none">• Uensartet praksis for afslutning af sager.• Ikke fælles faglige kriterier for, hvornår sagen skal lukkes.• Manglende tilbagemelding til almenområdet ved afslutning af foranstaltninger.
Task Forcen anbefaler, at Randers Kommune: <ul style="list-style-type: none">• Udarbejder tydelige faglige kriterier for, hvilke procedurer socialrådgiverne skal følge, når en sag afsluttes.• Overvejer i højere grad at inddrage almenområdet, når en foranstaltning afsluttes.

3.9 Faglig ledelse og sparring

Under temaet faglig ledelse og sparring er der fokus på, hvordan faglig ledelse og sparring bidrager til at sikre kvaliteten i sagsbehandlingen. Vurderingerne bygger på om kommunerne har retningslinjer for faglig ledelse og sparring, og hvorvidt disse retningslinjer er omsat til praksis. Det afdækkes også, hvorvidt der er en ledelsesstruktur med en klar og gennemsigtig placering af opgaver og ansvar. Derudover vurderes det, hvordan den faglige ledelse og sparring bidrager til at sikre en ensartet sagsbehandling baseret på et fælles fagligt grundlag. Afslutningsvis bygger vurderingen på, hvordan der løbende følges op på kvaliteten i sagsbehandlingen.

Præsentation af Randers Kommunes arbejde med faglig ledelse og sparring

Der er ifølge selvevalueringen ikke udarbejdet retningslinjer for faglig ledelse og sparring på området udsatte børn og unge i Randers Kommune. Det fremgår samme sted, at der er mulighed for faglig sparring på ugentlige teammøder, samt at der i den nye organisering af Familieafdelingen gældende fra september 2015 er fokus på at sikre tilgængelig sparring på konkrete sager. Derudover er der ifølge selvevalueringen mulighed for ekstern supervision, og der gennemføres ledelsestilsyn, men der er ingen skriftlige retningslinjer for dette.

Randers Kommune har truffet beslutning om at anvende ICS som socialfaglig metode og DUBU, som understøttende IT-system i Familieafdelingen. Derudover er retningslinjerne for myndighedsarbejdet beskrevet i en række manualer og kvalitetsstandarder for indsatser for børn og unge med behov for særlig støtte samt retningslinjer for forskellige arbejdsgange og

visitationsprocedurer. De skriftlige retningslinjer og redskaber på familieområdet er tilgængelige for socialrådgiverne i en elektronisk håndbog.

Der er udarbejdet en kompetenceplan for Familieafdelingen, dateret juni 2014. Det fremgår af selvevalueringen, at der sidenhen er sket tilbagetrækning af bevillingskompetencen frem til december 2015.

Task Forcens analyse af arbejdet med faglig ledelse og sparring

Randers Kommune vurderer i selvevalueringen, at der i nogen grad er en hensigtsmæssig faglig ledelse og sparring på børne- og ungeområdet. Randers Kommune vurderer endvidere, at der i mindre grad er et godt og tilstrækkeligt kompetencegrundlag på børne- og ungeområdet, og uddyber dette med, at den faglige udvikling har været forsømt og vil være i fokus fremadrettet. Det fremgår samtidig af selvevalueringen, at der ikke opleves et forum for videndeling og læring, fx når en eller flere medarbejdere har været på kursus.

Ifølge selvevalueringen er der ingen skriftlige retningslinjer for den faglige sparring, men det beskrives, at ICS metoden danner rammen for den faglige sparring. Af interviews med socialrådgiverne fremgår det, at der mellem Familieafdelingens teams er forskel på, hvorvidt ICS-metoden anvendes i den faglige sparring på eksempelvis teammøder. Interviewene med socialrådgiverne i Familieafdelingen viser, at teammøderne ikke i alle teams anvendes systematisk til sparring, men at de i nogle teams hovedsageligt anvendes til at drøfte bevillinger.

Af interviews fremgår det, at der er mulighed for individuel sparring ved teamlederne, og der fremadrettet vil være fokus på fast tid til sparring hos teamlederne i den nye organisering. Der er desuden ansat en juridisk konsulent, der skal styrke adgang til juridisk faglig sparring.

Det er Task Forcens vurdering, at der ikke gennem retningslinjer eller praksis ses en ensartet tilgængelighed og systematik i den faglige sparring på tværs af Familieafdelingen. Task Forcen vurderer, at det kan styrke den faglige sparring, at der i den nye organisering er fokus på tilgængelig sparring hos teamlederne og den juridiske konsulent. Task Forcen vurderer samtidigt, at Randers Kommune med fordel kan have fokus på systematikken og anvendelse af ICS i den faglige sparring på teammøderne i den nye organisering.

Der er udarbejdet skriftlige retningslinjer for proceduren i forbindelse med beslutning om og iværksættelse af anbringelse, som sker i visitationsudvalget, hvor både myndigheds- og leverandørleddet er repræsenteret. Ifølge interview med ledergruppen er der udfordringer med systematikken omkring visitationsudvalget for anbringelsessager. Det fremgår heraf, at der ikke er en fast skabelon for sagernes forelæggelse, og at der er uensartet praksis for, hvordan sagerne forelægges visitationsudvalget, herunder om der er tale om sparring, drøftelse eller bevillinger i de enkelte sager. Ledergruppen beskriver, at arbejdet i visitationsudvalget derved udfordres i at udnytte de tværfaglige kompetencer i visitationsudvalget. Det er Task Forcens vurdering, at man

med fordel kan arbejde videre med en systematisk tilgang til visitationsudvalget, der understøtter sagernes kvalificering.

Den elektroniske håndbog, som indeholder materialer og skabeloner til socialrådgivernes arbejde, anvendes ifølge interviews med socialrådgivere og teamlederne i Familieafdelingen i varierende grad. Det er teamledernes ansvar at holde håndbogen opdateret, men det fremgår af interview med teamlederne, at håndbogen ikke er blevet opdateret de seneste to år. Det er Task Forcens vurdering, at hvis håndbogen skal tjene som et arbejdsredskab, så forudsætter det, at den er opdateret og indeholder relevante arbejdsgangsbeskrivelser. Håndbogens materiale beskriver overvejende processuelle og økonomiske forhold. Det er derfor, som nævnt i kapitlet om Politik og strategi, Task Forcens vurdering, at materialet ikke i særlig høj grad understøtter en fælles forståelse af faglig kvalitet i sagsbehandlingen eller målgrupper på området.

Socialrådgiverne har ifølge selvevalueringen tidligere udarbejdet månedlig status på deres sagsstammer med det formål at give ledelse og politikere et overblik over eventuelle efterslæb i sagsbehandlingen. Denne opgørelse skal fremadrettet erstattes ved træk fra DUBU, da der ifølge selvevalueringen samt interviews med ledelsen i Børn og Familieafdelingen har vist sig problemer med datavaliditeten i socialrådgivernes statusopgørelser. Task Forcen vurderer, at den faglige ledelses forudsætning for at følge op på områdets status hidtil ikke har været understøttet af valide data. Task Forcen bemærker, at det fremadrettet kan overvejes at sikre tydeligere sammenhæng mellem datakvalitet, faglig ledelse og kvalitet i sagsbehandlingen for medarbejderne i Familieafdelingen.

Det fremgår af selvevalueringen, at der gennemføres kvartalsvist ledelsestilsyn med afdelingens controller, hvor der udtrækkes fem sager pr. familieteam, der ifølge selvevalueringen gennemgås minutiøst. Det fremgår af interview med teamlederne i Familieafdelingen, at ledelsestilsynet ikke er gennemført kvartalsvist, og ikke siden 4. kvartal 2014. Teamlederne beskriver i interviewet, at ledelsestilsynet foregår ud fra sagernes skriftlige materialer uden deltagelse af socialrådgiver. Det beskrives, at ledelsestilsynet bruges til at kontrollere kvantitative forhold i sagerne efter et særligt skema, eksempelvis i forhold til partshøring, journalføring og bevillinger i sagerne. Ifølge teamlederne er formålet at videreformidle resultaterne fra ledelsestilsyn til socialrådgiverne, men dette er ikke sket i praksis. Det fremgår af interviews med socialrådgiverne, at ikke alle er bekendt med at der foregår det beskrevne ledelsestilsyn. Det fremgår af interview med ledergruppen, at deres forventninger til kadence for ledelsestilsynet og socialrådgivernes deltagelse i denne proces divergerer fra teamledernes opfattelse. Task Forcen bemærker, at ledelsestilsynet har et kvantitativt fokus på sagsbehandlingen. Derudover er der uensartet praksis og kendskab til ledelsestilsynet, og Task Forcen vurderer, at ledelsestilsynet ikke systematisk understøtter den faglige kvalitet i sagsbehandlingen.

Det fremgår af interview med teamlederne, at der udover ledelsestilsyn er en målsætning om at gennemføre sagsgennemgange 4 gange årligt, hvor man sammen med socialrådgiverne gennemgår hele deres sagsstamme i forhold til, om der er styr på sagernes elementer i forhold til

lovgivningen. Ifølge interviews med socialrådgiverne i Familieafdelingen sker denne sagsgennemgang dog kun 2-3 gange om året. Teamlederne oplyser, at de samler erfaringer på tværs af sagsgennemgange og videreformidler det på ledermøder til afdelingslederen.

Teamlederne beskriver, at der i sagsgennemgange er tale om både kontrol og faglig sparring. Teamlederne oplyser dog, at det afhænger af den enkelte socialrådgiver og de konkrete sager, om man forholder sig indholdsmæssigt til sagerne. Det beskrives ligeledes, at der er forskel på praksis på tværs af teams. Ifølge interviews med socialrådgiverne og teamlederne er der forskel på, hvorledes sagsgennemgangen foregår, herunder hvad man gennemgår, og hvordan det gennemgås.

Det er Task Forcens vurdering, at sagsgennemgangen ikke systematisk omfatter kvalitativ sparring på sagerne. Task Forcen vurderer, at der ikke er en fælles forståelse af formål og indhold i sagsgennemgangen på tværs af socialrådgivere og ledere eller på tværs af teams. Sammenhængen mellem ledelsestilsyn og sagsgennemgang er heller ikke tydelig for socialrådgiverne, og det er Task Forcens vurdering, at sagsgennemgangen og ledelsestilsynet kun i begrænset omfang understøtter faglig læring og kvalitet i sagsbehandlingen.

Sammenfattende vurderer Task Forcen, at rammerne omkring den faglige ledelse og sparring ikke systematisk understøtter kvalitet i sagsbehandlingen. Det er Task Forcens vurdering, at Randers Kommune med fordel kan styrke både et kvalitativt og kvantitativt fokus i den faglige ledelse. Der kan med fordel sikres en systematisk tilgang til den faglige sparring i konkrete sager, i visitationsudvalg, ved ledelsestilsyn og sagsgennemgang. Task Forcen vurderer, at kommunen med fordel også kan styrke en mere systematisk opfølgning på viden fra den faglige ledelse.

Styrker

- Det kan styrke den faglige sparring, at der i den nye organisering er fokus på tilgængelig sparring hos teamlederne og den juridiske konsulent.

Udfordringer

- Der ses hverken i retningslinjer eller praksis en ensartet tilgængelighed og systematik i den faglige sparring på tværs af Familieafdelingen.
- Håndbogens materiale opdateres ikke systematisk og indholdet understøtter ikke en fælles forståelse af den faglige kvalitet og målgrupper på området.
- Den faglige ledelses forudsætning for at følge op på området status har hidtil ikke været understøttet af valide data.
- Der er uensartet praksis for ledelsestilsynet og manglende fælles forståelse af formål og indhold i sagsgennemgangen på tværs af medarbejdere, ledere og teams i Familieafdelingen.
- Sagsgennemgangen og ledelsestilsynet understøtter kun i begrænset omfang faglig læring

og kvalitet i sagsbehandlingen.

Task Forcen anbefaler, at Randers Kommune:

- Understøtter ensartet tilgængelighed og systematik i den faglige sparring på tværs af Familieafdelingen, herunder systematikken og indholdet i den faglige sparring på teammøderne.
- Udarbejder tydelige retningslinjer for og sammenhæng mellem processerne i den faglige ledelse, herunder sagsgennemgang, ledelsestilsyn, løbende sparring og visitationsudvalg.
- Sikrer, at systematisk fokus på faglig læring og kvalitet indgår i processerne i den faglige ledelse.
- Styrker den systematiske opfølgning på viden fra processerne i den faglige ledelse, særligt i forhold til viden fra sagsgennemgang og ledelsestilsyn.
- Sikrer at den elektroniske håndbog opdateres systematisk og indeholder relevante arbejdsgangsbeskrivelser, herunder faglige retningslinjer.
- Understøtter datakvaliteten omkring sagernes status gennem tydeligere sammenhæng mellem datakvalitet, faglig ledelse og kvalitet i sagsbehandlingen for medarbejderne i Familieafdelingen.

3.10 Ledelsesinformation og styring

Under temaet ledelsesinformation og styring er der fokus på, hvordan der løbende afrapporteres på væsentlige faktorer i arbejdet med udsatte børn og unge. Vurderingerne bygger på om de relevante personer i kommunen har løbende og systematisk adgang til nøgletal om aktiviteter, budget, målgrupper mv. Derudover vurderes det, hvordan kommunen bruger nøgletallene til løbende at sikre kvaliteten i sagsbehandlingen og i indsatserne. Endelig bygger vurderingen på, hvordan kommunen benytter nøgletallene strategisk til fremadrettet at sikre økonomisk og faglig styring.

Præsentation af Randers Kommunes arbejde med ledelsesinformation

Familieafdelingen i Randers Kommune udarbejder løbende status til Børn og skoleudvalget. Denne status omhandler blandt andet en opgørelse over antallet af sager og eventuelle efterslæb i sagsbehandlingen. Familieafdelingens status forelægges fagudvalget minimum hver anden måned og drøftes månedligt på chefmøder. Der gennemføres budgetopfølgning hver anden måned, hvor Børn og skoleudvalget orienteres. Derudover sker der løbende budget- og regnskabskontrol ved stab og ledelse.

Randers Kommune gør status på politiske milepæle på området i forbindelse med kommunens årsberetning. I forbindelse med budget 2016 vil der ifølge selvevalueringen i højere grad end hidtil

blive arbejdet med brugen af effektmål og kommunen har udarbejdet en række effekt- og delmål på området.

Randers Kommuner deltager i 6-by samarbejdet, og der udarbejdes som led i dette samarbejde årligt 6-by nøgletal.

Der anvendes DUBU i Familieafdelingen, og fremadrettet skal der trækkes ledelsesinformation fra dette system, fx omkring status på sager.

Der er ifølge selvevalueringen en ambition om at arbejde med resultatdokumentation på enkeltsagsniveau.

Task Forcens analyse af arbejdet med ledelsesinformation

Randers Kommune vurderer ifølge selvevalueringen, at de i nogen grad har det nødvendige ledelsesinformationssystem til at sikre en løbende faglig og økonomisk styring og udvikling på børne- og ungeområdet. Randers Kommune vurderer i selvevalueringen, at IT-understøttelsen ikke sikrer en smidig og effektiv arbejdsproces og adgang til relevant viden.

Det bemærkes i stabsinterviewet, at der laves ledelsesinformation omkring aktivitetstal, prognoser og økonomi, men ikke om det grundlag, bevillingerne står på. I forhold til kvaliteten i sagsbehandlingen er der dog løbende udarbejdet statusopgørelser til det politiske niveau, som bygger på socialrådgivernes indrapporteringer. Disse data har dog ifølge selvevalueringen og interviews med Familieafdelingens ledelse været behæftet med stor usikkerhed. Derfor arbejdes der ifølge selvevalueringen på en mere effektiv udnyttelse af DUBU i forhold til datagenerering og datadisciplin, hvor denne type ledelsesinformation fremadrettet trækkes fra DUBU. Task Forcen vurderer, at det er positivt, at der er politisk interesse for status på sagsbehandlingen, og at der i forvaltningen er fokus på bedre datagenerering. Task Forcen konstaterer, at statusopgørelserne fortrinsvis omhandler processuelle elementer omkring kvaliteten i sagsbehandlingen.

Som beskrevet i temaet om faglig ledelse og sparring, har der været en uensartet praksis omkring ledelsestilsyn og sagsgennemgange. Det fremgår af interview med ledergruppen, at der ikke trækkes systematisk data fra det beskrevne ledelsestilsyn. Det fremgår desuden, at ledelsestilsynet ikke opfattes som et redskab, der kan give et tilstrækkeligt overblik eller den nødvendige viden om kvaliteten i sagsbehandlingen. Task Forcen vurderer, at ledelsestilsynet med den hidtidige form og praksis ikke fuldt ud bidrager til at genere systematisk ledelsesinformation om kvaliteten i sagsbehandlingen.

Der arbejdes i leverandørledet, ifølge selvevalueringen og interview med ledergruppen, med resultatdokumentation på enkeltsagsniveau. Det fremgår af interviewet med ledergruppen, at der ikke trækkes systematisk ledelsesinformation, som aggregerer data fra resultatdokumentationen. Task Forcen vurderer derfor, at arbejdet med resultatdokumentation ikke hidtil har været anvendt

til ledelsesinformation om den samlede udvikling på området.

Det fremgår af selvevalueringen, at nøgletal fra 6-by samarbejdet primært anvendes som overordnet indikator for ledelsen, da der er kritik af sammenligneligheden mellem de seks byer.

Det fremgår af nøgletalsanalysen, at der på flere områder, fx antallet af underretninger, ikke findes data mere end få år tilbage. Randers Kommune oplyser i forbindelse med nøgletalsanalysen, at der ikke findes selvstændige data for børne- og familieområdet, da disse nøgletal er sammenblandet med gruppen af børn med handicap i Socialafdelingen. Randers Kommune oplyser i forbindelse med nøgletalsanalysen, at der ikke efterspørges nøgletal for den samlede gruppe af børn med behov for særlig støtte og børn med handicap i kommunen.

Task Forcen bemærker, at der i kommunens årsberetning for 2013 er formidlet ledelsesinformation, der klart og tydeligt viser status på området, herunder styringsmål på anbringelsesområdet. Det fremgår af interviews med staben samt nøgletalsanalysen, at der primært findes økonomiske nøgletal og ledelsesinformation på børne- og familieområdet. Ifølge selvevalueringen har der overvejende været fokus på opfølgning på anbringelser i ledelsesinformationen. Randers Kommune bemærker i selvevalueringen, at der fremadrettet ønskes en mere aktivitetsbaseret budgetopfølgning, samt mere fokus på de forebyggende indsatser i forbindelse med økonomiopfølgningen. Task Forcen har ikke modtaget materiale, der viser ledelsesinformation om Børn og Familieafdelingens styringsmål på forebyggelsesområdet.

Det fremgår af interview med medarbejdere i stabsfunktioner, at der er blevet trukket aktivitetstal i form af årsværk på anbringelsesområdet, og at man er begyndt at trække aktivitetstal på forebyggelsesområdet på CPR-numre. Det fremgår at man månedligt udarbejder prognoser for området på denne baggrund.

Det fremgår af interviews med ledergruppen og staben, at den faglige opfølgning på styringsgrundlag og udvikling på området fortrinsvis sker i forbindelse med den løbende økonomiopfølgning. Det er Task Forcens vurdering, at der gennem den løbende og årlige budgetopfølgning er udarbejdet systematisk ledelsesinformation om udvalgte mål på området, dog fortrinsvis på anbringelsesområdet og i forhold til den økonomiske styring af området. Som beskrevet i temaet om politik og strategi er det Task Forcens vurdering, at der ikke er en systematisk tilgang til opfølgning på selve styringsgrundlaget, som for eksempel implementeringen af Randers-Trappen. Det er Task Forcens vurdering, at kommunens ønske om at styrke ledelsesinformationen på det forebyggende område vil kunne skabe et mere dækkende billede af styringsgrundlagets målsætninger, herunder de målsætninger, der er opstillet i Randers-trappen. Task Forcen vurderer, at Randers Kommune fortrinsvis har anvendt økonomiske data i deres ledelsesinformation. Task Forcen vurderer, at der er politisk interesse for status på sagsbehandlingen, og at der ledelsesmæssigt er stigende fokus på, at den systematiske ledelsesinformation skal understøtte kvalitativ viden om udviklingen på området. Det er dog Task Forcens vurdering, at mere kvalitative data ikke er systematisk tilgængelige på nuværende

tidspunkt. Ledelsens opfølgning på ledelsesinformation sker i forbindelse med økonomiopfølgningen, dog fortrinsvis på anbringelsesområdet, og det er Task Forcens vurdering, at der ikke er tale om en systematisk faglig opfølgning på styringsgrundlaget og udviklingen på området.

Sammenfattende vurderer Task Forcen, at Randers Kommunes ledelsesinformation og praksis for opfølgning på denne ikke systematisk understøtter kvaliteten i sagsbehandlingen og den faglige udvikling på området.

Styrker

- Randers Kommunes årsberetning formidler ledelsesinformation om status på området på en klar og tydelig måde, dog fortrinsvis på anbringelsesområdet.
- Randers Kommunes ønske om at styrke ledelsesinformationen på det forebyggende område vil kunne understøtte et mere dækkende billede af styringsgrundlagets målsætninger, herunder bevægelsen i Randers-trappen.
- Der er politisk interesse for status på sagsbehandlingen.
- Der er fokus på at sikre bedre datagenerering om status på området fremadrettet.
- Der er fokus på, hvordan den systematiske ledelsesinformation fremadrettet kan understøtte kvalitativ viden om udviklingen på området.

Udfordringer

- Ledestilsyn og sagsgennemgang kan ikke med den hidtidige form og praksis generere systematisk ledelsesinformation om kvaliteten i sagsbehandlingen.
- Ledelsesinformationen omfatter overvejende økonomiske forhold, men data om kvaliteten på området har ikke været systematisk tilgængelige.
- Der har fortrinsvis været systematisk ledelsesinformation på anbringelsesområdet.
- Ledelsesinformationen og praksis for opfølgning på denne understøtter ikke systematisk kvaliteten i sagsbehandlingen og den faglige udvikling på området.

Task Forcen anbefaler, at Randers Kommune:

- Styrker viden om implementering af styringsgrundlaget gennem systematisk indsamling af og opfølgning på ledelsesinformation om udvalgte mål og indsatsområder i styringsgrundlaget samt kvaliteten i sagsbehandlingen.
- Har fokus på, hvorvidt ledelsesinformationen indeholder de nødvendige kvalitative data til at kunne understøtte løbende faglig ledelse og styring på området.
- Understøtter datakvaliteten gennem fokus på, at medarbejderne oplever sammenhæng mellem datagenerering, kvalitet i sagsbehandlingen og den faglige ledelse og styring.
- Overvejer, om arbejdet med resultatdokumentation kan anvendes til ledelsesinformation

om den samlede udvikling på området.

4 Nøgletalsanalyse

4.1 Introduktion

I den indledende analysefase har Task Forcen indhentet en række nøgletal hos Randers Kommune og har suppleret disse med nøgletal fra nationale registre.

Formålet med nøgletalsanalysen er at tegne et billede af status på kommunens arbejde på børne- og ungeområdet og rammesætte kommunen i forhold til landets øvrige kommuner. Dette sker ved at sammenholde nøgletallene på tre dimensioner: 1) studere udsving og afvigelser i kommunens nøgletal over tid, 2) sammenholde nøgletallene med kommunens egne målsætninger på området og 3) sammenligne niveauer og udviklinger med tilsvarende i de øvrige kommuner – herunder en gruppe af udvalgte sammenlignelige kommuner.

Task Forcen sammenligner nøgletallene fra Randers Kommune med landsgennemsnittet for disse nøgletal, men sammenligninger med landsgennemsnittet er ikke altid hensigtsmæssige, da kommuner kan have meget forskellige forudsætninger i forhold til størrelse, befolkningstal og andre demografiske og socioøkonomiske faktorer. Derfor har Task Forcen identificeret fire sammenlignelige kommuner for Randers Kommune:

- Horsens Kommune
- Næstved Kommune
- Kolding Kommune
- Thisted Kommune

De sammenlignelige kommuner er udvalgt efter Social- og Indenrigsministeriets socioøkonomiske indeks, befolkningstal, areal og andel af befolkningen i bymæssig bebyggelse. Disse kommuners nøgletal er sammen med Randers Kommunes nøgletal blevet opsummeret til en såkaldt referencegruppe, som på lige fod med landsgennemsnittet, vil blive brugt som sammenligningsgrundlag i nøgletalsanalysen.

Det fremgår af de fremsendte nøgletal og materialer fra Randers Kommune, at kommunens egne optællinger af foranstaltninger er tilpasset opgørelsesmetoderne i 6-by-nøgletalsrapporterne, der hvert andet år på børne- og ungeområdet sammenligner udgifter og antal årsværk fordelt på foranstaltningstyper, aldersgrupper og problemstilling i landets seks største byer København, Aarhus,

Odense, Aalborg, Esbjerg og Randers. De tal, der skal anvendes til 6-by-nøgletalsrapporten, optælles manuelt af en regnskabsmedarbejder en gang om året.

Opgørelsesmetoden baseret på årsværk - og ikke personer, sager eller afgørelser – forhindrer sammenligning med resten af landets kommuner med Ankestyrelsens anbringelsesstatistik. Randers Kommunes eneste sammenligningsgrundlag for nøgletal vedrørende foranstaltninger til børn, unge og familier er således 6-byerne, hvilket problematiseres i kommunens selvevaluering, da der ikke nødvendigvis er sammenlignelighed i strukturelle udfordringer de seks kommuner imellem.

Randers Kommune oplyser endvidere, at der inden 2011 ikke var en separat ledelsesinformation udover regnskaberne og 6-by-nøgletallene, som udkom hvert andet år.

Randers Kommune har af ovennævnte grund ikke kunnet oplyse alle de nøgletal, som Task Forcen har efterspurgt. En anden medvirkende grund er, at Randers Kommune vurderer, at kommunens egen data ikke har høj validitet er grundet manuelle opgørelsesmetoder og inkompatible IT-systemer på tværs af Familieafdelingen og børnehandicapområdet i Socialforvaltningen. Endvidere har Task Forcen ikke mulighed for at anvende data om økonomi og forebyggende foranstaltninger fra Danmarks Statistik eller det fælleskommunale ledelsesinformationssystem (FLIS), da Randers Kommune også vurderer, at disse ikke er retvisende af samme årsager.

Af øvrige nøgletal, som kommunen ikke kunne fremskaffe til Task Forcen, er værd at fremhæve:

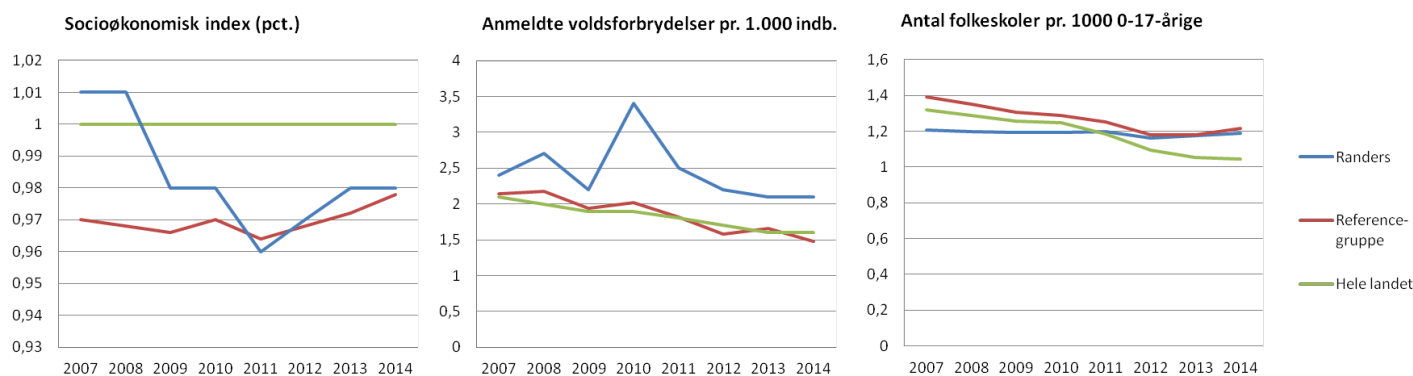
- Tal opdelt på aldersgrupper for underretninger, sager, afgørelser eller foranstaltninger.
- Antal underretninger fra før 2013.
- Antal underretninger fordelt på nye og eksisterende sager
- Pålidelige opgørelser af antal sager ultimo året samt det årlige antal nyoprettede sager.
- Tal for forebyggende foranstaltninger fra før 2013.
- Antallet af personer, der modtog en given foranstaltning ultimo året, fra før 2013.
- Antal efterværnsforanstaltninger fordelt på type.
- Antal afgørelser om foranstaltninger, herunder med/uden samtykke, og antal iværksatte foranstaltninger.

Randers Kommune følger dog løbende op på en række nøgletal vedrørende tidsfrister og lovmedholdighed i sagsbehandlingen, som Task Forcen ikke har efterspurgt. Disse vil i stedet blive bragt i analysen.

Desuden har forvaltningen kunnet oplyse enkelte tal på forebyggende foranstaltninger i årene 2013 og 2014, hvilket skyldes, at afdelingen skiftede til et nyt regnskabssystem der.

Randers Kommune kan ikke trække nøgletal i den fælles kommunale løsning FLIS på familieområdet, da Socialafdelingen ikke benytter et fagsystem, der kan levere data til systemet, er det ikke muligt at trække Familieafdelingens tal ud (selvom disse leveres via DUBU) (Selvevaluering).

4.2 Socioøkonomiske nøgletal

Kilde: Nøgletal.dk

Randers er Danmarks sjette største by, mens kommunen med sine 97.032 indbyggere blot er landets 8. største. Kommunen breder sig over 748 km², hvilket er større end landets gennemsnit, men på linje med referencegruppens gennemsnit. Befolkningstætheden i Randers Kommune svarer stort set til både referencegruppens og landsgennemsnittets, hvilket også gør sig gældende for befolkningsandelen i bymæssig bebyggelse og andelen af 0-17-årige i kommunen. Der var ultimo 2014 20.184 børn og unge under 18 år i Randers Kommune.

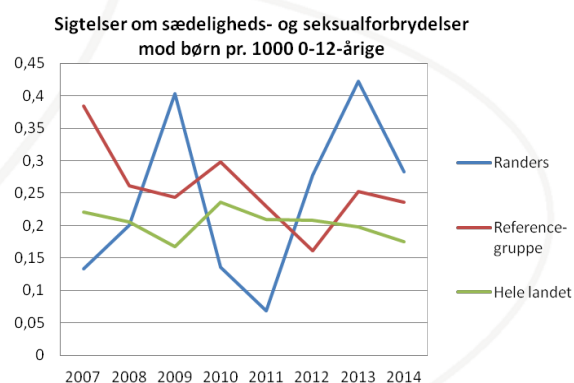
På det socioøkonomiske indeks scorede Randers Kommune i 2014 0,98, hvilket betyder, at kommunen har et meget gennemsnitligt udgiftsbehov i forhold til resten af landet.

Randers Kommunes andel af statsborgere fra ikke-vestlige lande er 23 % lavere end landsgennemsnittet men kun 4 % mindre end referencegruppen. Kommunens andel børn af enlige forsørgere er kun en smule højere end landsgennemsnittet og referencegruppen.

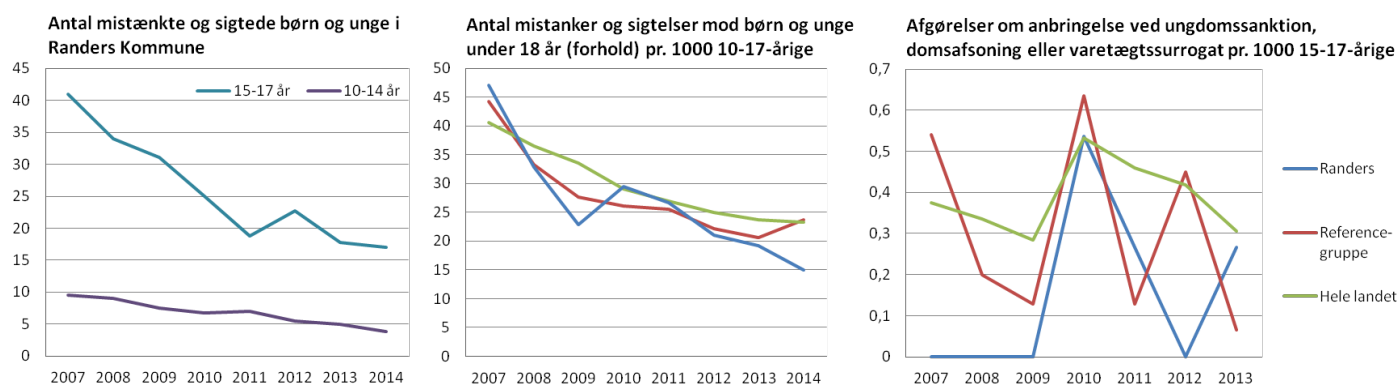
Kriminalitet

Antallet af anmeldte tyverier og indbrud er 17 % lavere end landsgennemsnittet, hvorimod Randers Kommune skiller sig markant ud ved at have 30 % flere anmeldte voldsforbrydelser end landsgennemsnittet og referencegruppen målt pr. 1000 indbyggere. Trods en svagt faldende tendens – ligesom resten af landet – ses det høje antal voldsforbrydelser gennem hele perioden 2007-2014, dog særligt i 2010, hvor antallet var hele 79 % højere end landets gennemsnit.

Antallet af sigtelser om sædeligheds- og seksualforbrydelser mod børn pr. 1000 0-12-årige i Randers Kommune er svinget meget siden 2007, men kommunen har i de seneste tre år oplevet et niveau, der er væsentligt højere end landsgennemsnittet og referencegruppens.

Billedet for ungdomskriminaliteten i Randers Kommune ser dog helt anderledes ud.

Kilde: Justitsministeriets Forskningskontor og Ankestyrelsen

Antal mistanker og sigtelser mod børn og unge under 18 år er faldet 68 % siden 2007 i Randers Kommune til et niveau, der i 2014 var 36 % lavere end landsgennemsnittet. Antallet af mistænkte og sigtede børn og unge har både været faldende for de 10-14-årige og de 15-17-årige. Der er kun fire gange i perioden truffet afgørelser om anbringelse ved ungdomssanktion, domsafsoning eller varetægtsurrogat. Målt i forhold til antal unge i kommunen, er det forholdsvist lavt sammenlignet med landsgennemsnittet og referencegruppen.

Faldet i ungdomskriminaliteten falder sammen med kommunens øgede indsats mod ungdomskriminalitet, som blev vedtaget i 2010. I Randers Kommunes nye Børn og Ungepolitik fra 2015 fastholdes fokus på nedbringelsen af ungdomskriminaliteten i tråd med de nationale 2020-mål, som blev opstillet i 2013, herunder en særlig opmærksomhed på andelen af udsatte unge, der modtager en strafferetlig afgørelse inden det fyldte 18. år.

Skolegang

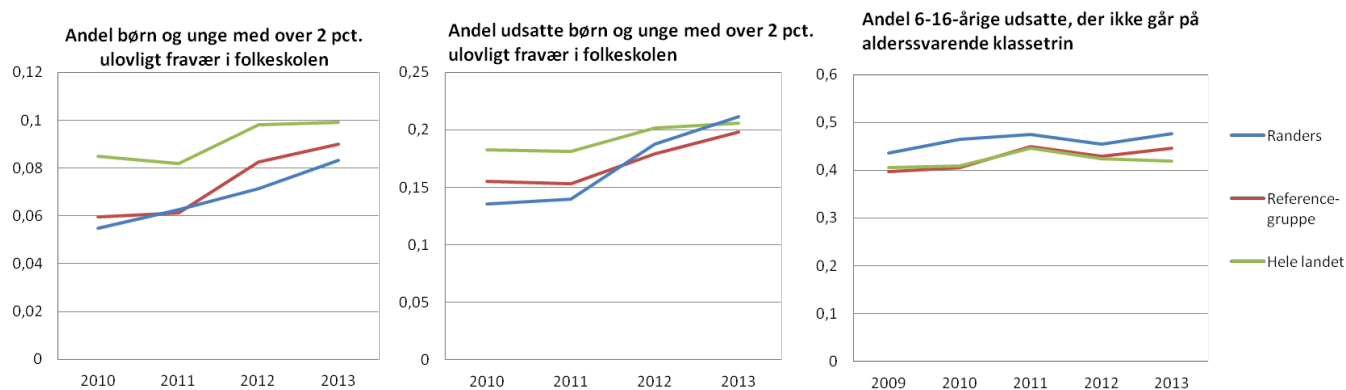
Randers Kommune har modsat den landsdækkende tendens stort set bevaret antallet af folkeskoler pr. 1000 0-17-årige i hele perioden 2007-2014, og har nu 14 % flere folkeskoler end landsgennemsnittet.

Randers Kommune ønsker at sætte særligt fokus på udsatte børn og unges uddannelse i indsatsen overfor det enkelte barn. Kommunen har i flere år haft mål om øget inklusion af elever i almenskolen, og har i 2015 derudover sat et mål om at øge andelen af 25-årige, der tidligere i livet har fået en social foranstaltning, som mindst har gennemført en ungdomsuddannelse.

Registerdata viser, at andelen af børn og unge i Randers Kommunes folkeskoler med ulovligt fravær på over 2 % steg med 52 % mellem 2010 og 2013 til et niveau, der dog stadig er under referencegruppen og landsgennemsnittet. Blandt kommunens udsatte børn og unge steg andelen kun med 56 % og var i 2013 højere end både landsgennemsnittet og referencegruppen. I 2013 var andelen af 6-16-årige udsatte, der ikke går på alderssvarende klassetrin, i Randers Kommune 14 %

højere end resten af landet og 7 % højere end de sammenlignelige kommuner. Andelen har været relativt høj i hele perioden 2009-2013.

Kilde: Danmarks Statistik

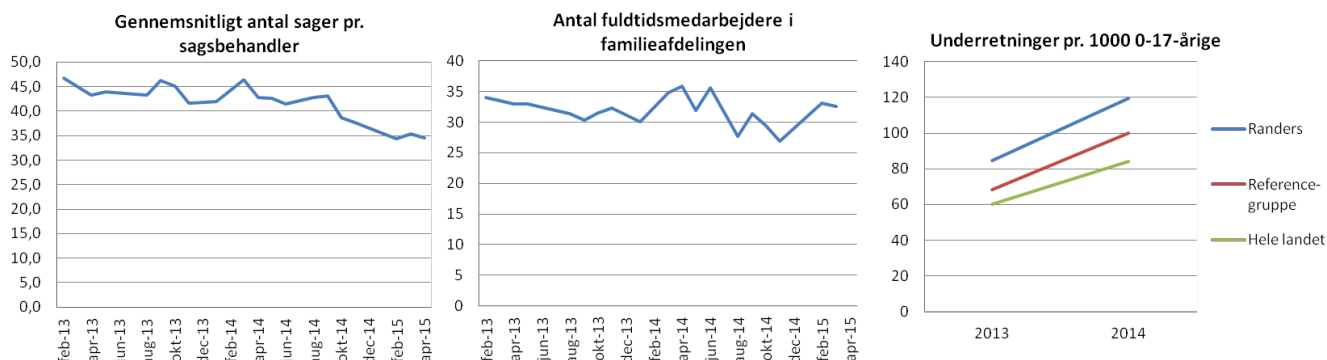
Randers Kommunes egen opfølgning på inklusionsmålsætningen viser, at andelen af elever der visiteres direkte til et specialtilbud faldt med 26 % fra skoleåret 2012/13 til 2013/14, og antallet af elever, der udskilles til et specialtilbud faldt også fra 5,5 % i skoleåret 2012/13 til 5,3 % i skoleåret 2013/14.

4.3 Sagsbehandling

I selvevalueringen har Randers Kommune oplyst, at afdelingen har 68 sagsbehandlere, socialrådgivere, faglige konsulenter og administrativt personale ansat på børne- og ungeområdet, heraf har:

- 41 uddannelse som socialrådgiver
- 2 uddannelse som socialformidler
- 1 efteruddannelse på diplomniveau
- 1 efteruddannelse på masterniveau

I foråret 2015 – hvorfra Task Forcen har de seneste tal – var der ca. 35 sager i gennemsnit pr. socialrådgiver. Nedenfor ses udviklingen i det gennemsnitlige antal sager pr. sagsbehandler på baggrund af sagsbehandlerens egne indberetninger.

Kilde: Randers Kommune og Socialstyrelsen

Af referat fra møde i fagudvalget d. 28. oktober 2014 fremgår det, at Familieafdelingen siden sammenflytningen af socialrådgiverne fra de tre distrikter til én central afdeling har skullet håndtere store sagsmængder (52 i gennemsnit pr. socialrådgiver i 2013). Det har ifølge referatet særligt været Modtagelsen, der behandler underretninger, som har haft mange sager.

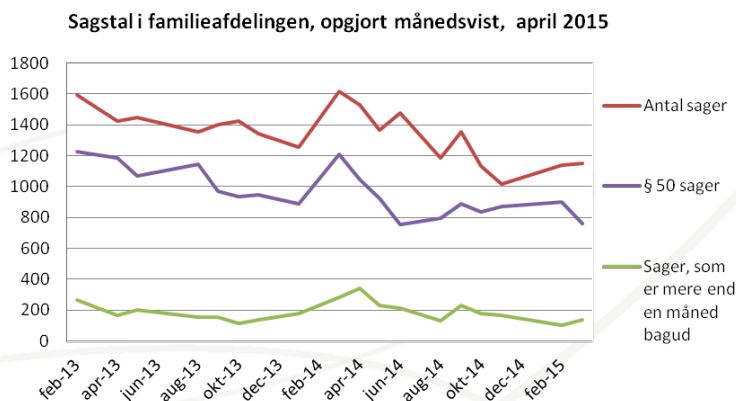
Nøgletallene viser, at antal underretninger steg 40 % fra 2013 til 2014. I begge år, hvor Randers Kommune har valide data vedrørende underretninger, har antallet været højere end landsgennemsnittet og de sammenlignelige kommuner målt pr. 1000 0-17-årige.

Det gennemsnitlige sagstal er faldet med 26 % fra februar 2013 til april 2015. Faldet i andet halvår af 2014 hang tæt sammen med et fald i antal sager, mens en stigning i bemanningen har bidraget til at fastholde den faldende tendens.

Randers Kommune har udover sagstal haft fokus på følgende i opfølgningen sagsbehandlingen:

- Andel § 50 undersøgelser, der ikke er udarbejdet indenfor 4 måneder.
- Andel § 140 handleplaner, der ikke er udarbejdet, inden der iværksættes en foranstaltning.
- Andel § 50 undersøgelser, der mangler børnesamtaler.
- Andel iværksatte foranstaltninger, der mangler bevillinger.

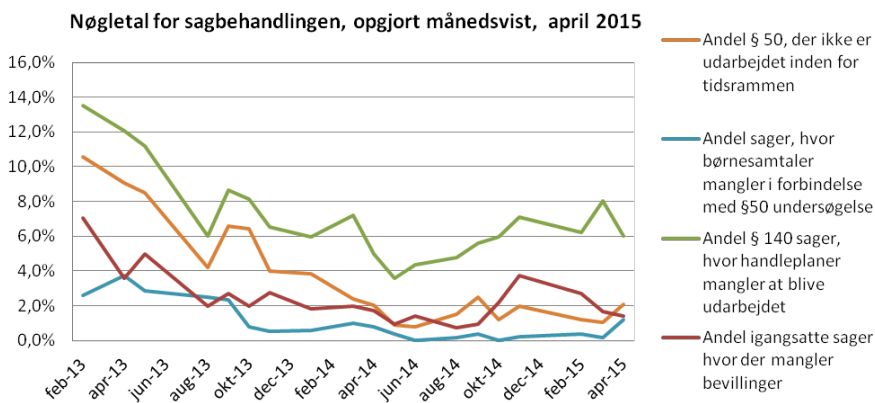
Herunder præsenteres de regelmæssige nøgletal i Randers Kommunes statusopgørelser:

Kilde: Randers Kommune

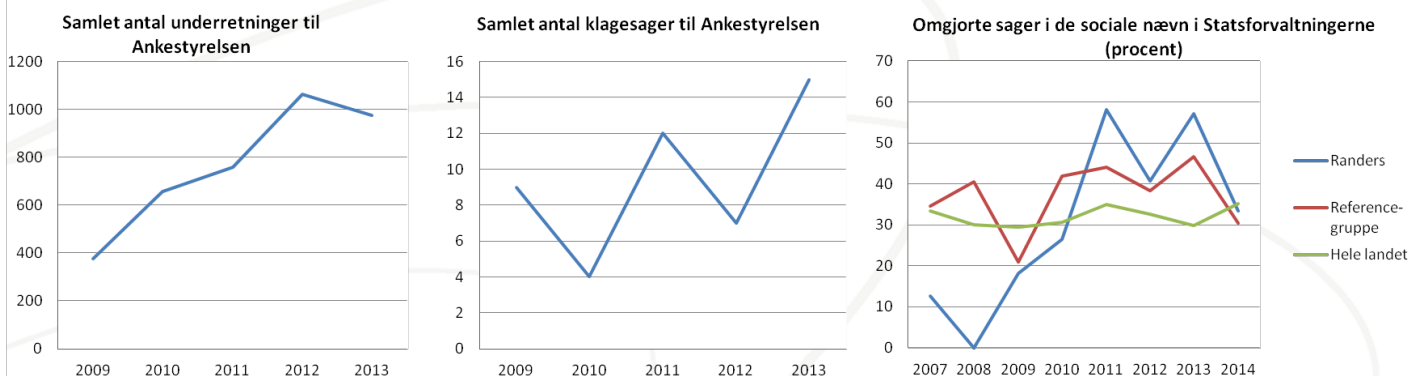
Ifølge kommunen er sagstallene selvindrapporterede af socialrådgiverne, da DUBU ikke var i stand til at levere valide dataudtræk. Det vil sige, at sygemeldte medarbejdere og deres sagsstammer ikke tæller med i de respektive måneder. Tallene er altså behæftet med stor usikkerhed, da statistikken alene afspejler det, der er indberettet. Ifølge Kommunen har DUBU først været i stand til at levere acceptable udtræk for Randers Kommune siden august 2015, hvorefter den hidtidige praksis for indrapporteringer og statusopgørelser er ophørt.

Kilde: Randers Kommune

Af de fleste af de tilgængelige nøgletal vedrørende sagsbehandling ses en tydelig nedadgående tendens, herunder i det samlede antal sager, antal igangværende børnefaglige undersøgelser og i særdeleshed andelen af børnefaglige undersøgelser, der ikke er udarbejdet inden for tidsrammen, som ifølge indberetningerne er faldet fra over 10 % i februar 2013 til 2 % i 2015.

Nøgletal fra Ankestyrelsen viser, at Randers Kommune har oplevet en markant stigning i underretningssager til Ankestyrelsen i 2009-2013, mens antal klagesager til Ankestyrelsen har været mere svingende, dog med en opadgående tendens. Det skal bemærkes, at samtlige klagesager til Ankestyrelsen i perioden har resulteret i en stadfæstelse med undtagelse af én ophævelse i 2013.

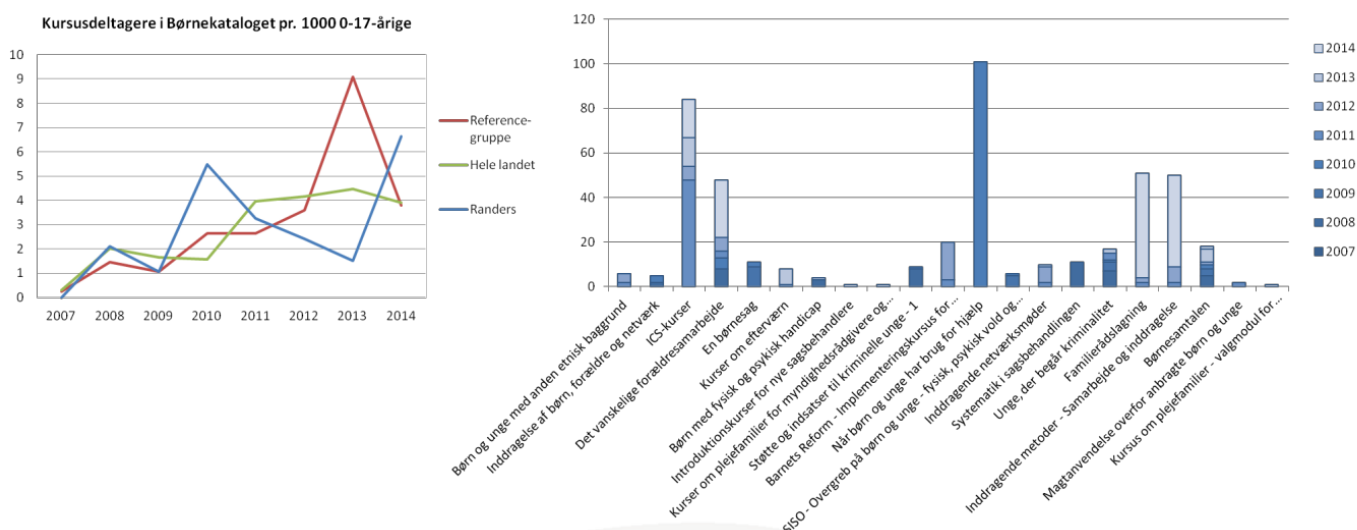
Kilde: Ankestyrelsen

Andelen af omgjorte sager vedr. særlig støtte til børn og unge (jf. §§ 52-57, 68-71, 76) i de Sociale Nævn er steget siden 2008, og har i 2011-2013 ligget forholdsvist højt sammenlignet med landsgennemsnittet og referencegruppen. I 2014 er niveauet dog helt på linje med resten af landet.

4.4 Efter- og videreuddannelse

Randers Kommune har siden 2007 samlet set anvendt Børnekatalogets kurser i lidt mindre grad end referencegruppen men samlet set på niveau med landsgennemsnittet, hvilket særligt skyldes en omfattende deltagelse i 2010 på kurset "Når børn og unge har brug for hjælp", der havde til formål at styrke det tværfaglige samarbejde i kommunen. Kommunen har desuden også haft et stort antal medarbejdere på ICS-kursus i 2007-2014 i forhold til resten af landet målt pr. 1000 0-17-årige. Kurser om inddragende metoder har Randers Kommune anvendt i lidt højere grad end landsgennemsnittet, men mindre end de sammenlignelige kommuner. Her har Randers Kommunes fokus været på opkvalificering i familierådslagning frem for det inddragende netværksmøde.

Modsat tendensen i resten af landet har Randers kommune ikke sendt mange medarbejdere på kursus om børn og unge med anden etnisk baggrund.

Kilde: COK og Socialstyrelsen

I 2015 har Randers Kommune haft 10 medarbejdere på Børnekatalogets videnskurs, heriblandt 6 deltagere på kursus om Udsatte børn og unges skolegang.

Randers Kommune har i alle årene 2007-2015 haft studerende på Den Sociale Diplomuddannelse - Børn og Unge. I alt er 17 medarbejdere startet op på uddannelsen. Heraf har Socialstyrelsen registreret, at to medarbejdere har gennemført uddannelsen, ni medarbejdere er ophørt på uddannelsen og én medarbejder stadig er studieaktiv. Det er uklart om de sidste fem medarbejdere er ophørt på studiet, på orlov eller har flyttet arbejdsplads.

4.5 Forebyggelse og tidlig indsats

Randers Kommune har med indførelsen af Randers-trappen ønsket at sætte fokus på vigtigheden af forebyggende indsatser, og har siden ønsket at prioritere indsatser i det tidligt forebyggende felt og har vedtaget en målsætning om, at mindske antallet af børn og unge, der modtager en indgribende

indsats – det vil sige anbringelser – efter servicelovens bestemmelser om særlig støtte til børn og unge.

Ifølge kommunens opgørelse over børn og unge, der modtog forebyggende foranstaltninger, steg antallet fra 848 i 2013 til 978 i 2014. Af Danmarks Statistiks nationale registerdata fremgår det, at antallet blot er en tredjedel af, hvad kommunen oplyser. Randers Kommune har dertil bemærket, at Danmarks Statistiks opgørelse af forebyggende foranstaltninger i Randers Kommune ikke er retvisende. Derfor er det ikke muligt at sammenligne niveauet med andre kommuner.

Af Randers Kommunes tal for 2013 og 2014 fremgår det endvidere, at der målt på antal cpr-numre var 123 aflastningsophold i 2013 og 119 i 2014, samt 3 og 5 praktikophold i hhv. 2013 og 2014.

249 børn, unge og familier havde tilknyttet fast kontaktperson i 2013, hvilket steg til 300 i 2014.

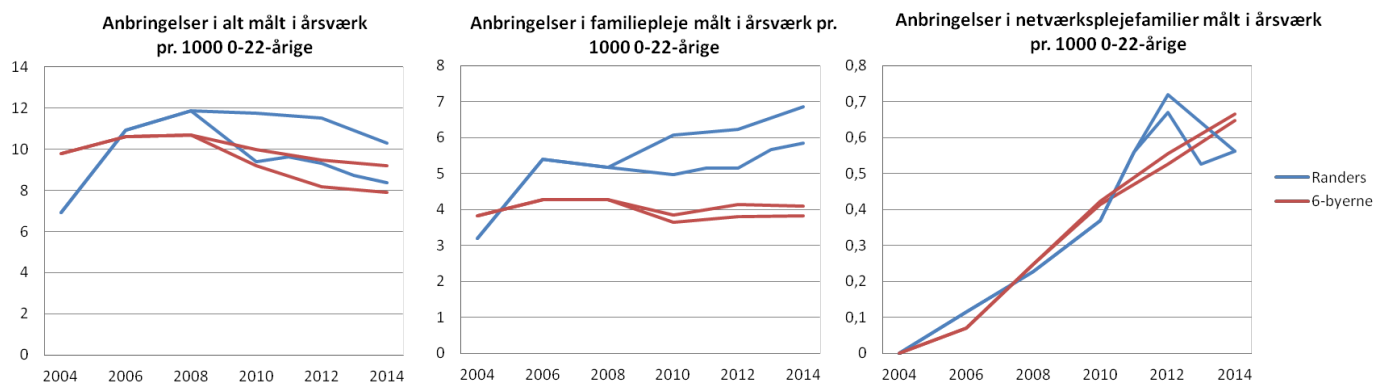
Der var ifølge kommunens opgørelse 63 sager med rådgivning efter servicelovens § 11 i 2013. Antallet steg markant til 179 sager i 2014.

4.6 Anbringelse

Det fremgår af kommunens effektmål for familieområdet, at der i flere år har været et særligt fokus på anbringelsesområdet med opstilling af en række kvantitative mål for fordelingen af anbringelser på forskellige typer af anbringelser. Disse mål ønsker kommunen også fortsat at fokusere på, hvorfor der nedenfor vil blive fulgt op på hver enkelt af dem ved sammenligning med 6-byernes nøgletal.

Randers Kommune anvender i alt afdelingens ledelsesinformation en omregning af antal anbragte til helårspladser – såkaldte årsværk. Dette er i tråd med 6-by-nøgletallene, men ikke i tråd med de nationale registre og umuliggør sammenligning med andre kommuner end 6-byerne.

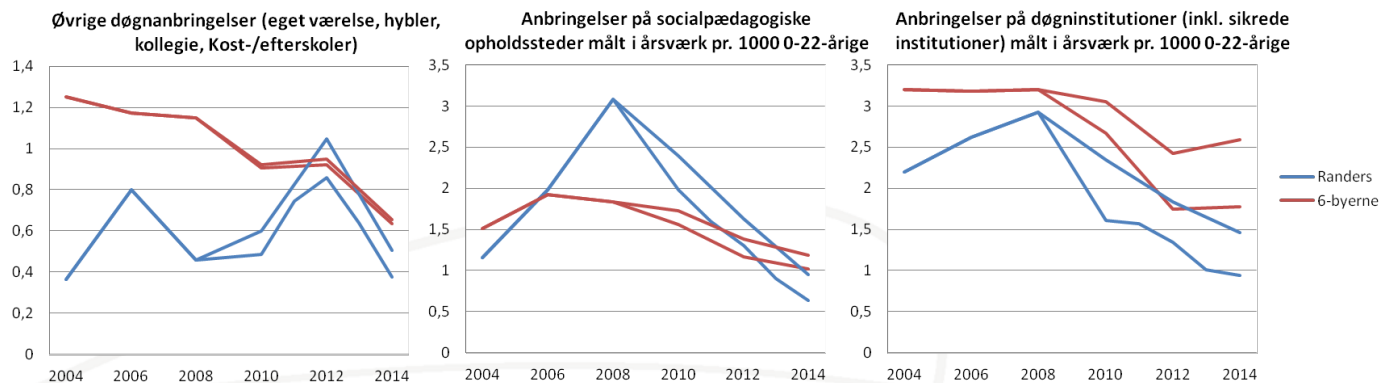
Samlet set stemmer udviklingen i nøgletallene overens med kommunens strategi med at reducere antallet af anbragte børn i henhold til Randers-trappens princip om anvendelse af den mindst muligt indgribende indsats. På anbringelsesområdet er antal årsværk generelt faldende. Anbringelser i plejefamilier har været stigende siden 2010 og anbringelser i opholdssteder og døgninstitutioner har været markant faldende siden 2010. Der ses dog også et fald i anbringelser i netværket og eget værelse fra 2012 til 2014, hvilket ikke er i tråd med kommunens målsætninger.

Kilde: Randers Kommune og 6-by-nøgletal

Fra 2010 findes data opdelt på, om anbringelsen sker på baggrund af handicap og sociale årsager, og derfor ses det ovenfor, at graferne deler sig i to grene. Øverste gren repræsenterer i alle årene den samlede gruppe 0-22-årige, mens den nederste gren repræsenterer de børn og unge, der er anbragt af sociale årsager og vedrører Familieafdelingen i Randers Kommune.

Af graferne ses det, at Randers Kommunes antal anbragte, trods faldet, stadig er højere end 6-byernes niveau samlet set. Særligt er anvendelsen af anbringelser i familiepleje væsentligt højere. Her er det også værd at bemærke, at Randers Kommune også har en markant større andel anbragt i familiepleje med handicap som årsag end resten af 6-byerne.

Kilde: Randers Kommune og 6-by Nøgletal

Det ses af nøgletallene, at der i Randers Kommune mellem 2008 og 2010 er sket et betydeligt skifte i anbringelsesmønstret. Siden da er der sket et vedvarende fald i antal anbringelser i socialpædagogiske opholdssteder og døgninstitutioner til niveauer, der i 2014 begge var under gennemsnittet i 6-byerne. Særligt ses en forskel i anvendelsen af døgninstitutionsanbringelser med handicap som årsag, hvor Randers Kommune i mindre grad end 6-byerne har anvendt denne foranstaltningstype i 2012 og 2014.

Også anvendelsen af eget værelse/hybler er faldet mellem 2012 og 2014, på trods af, at Randers Kommune har en målsætning om at øge anvendelsen af denne type. Stigningen skal ifølge

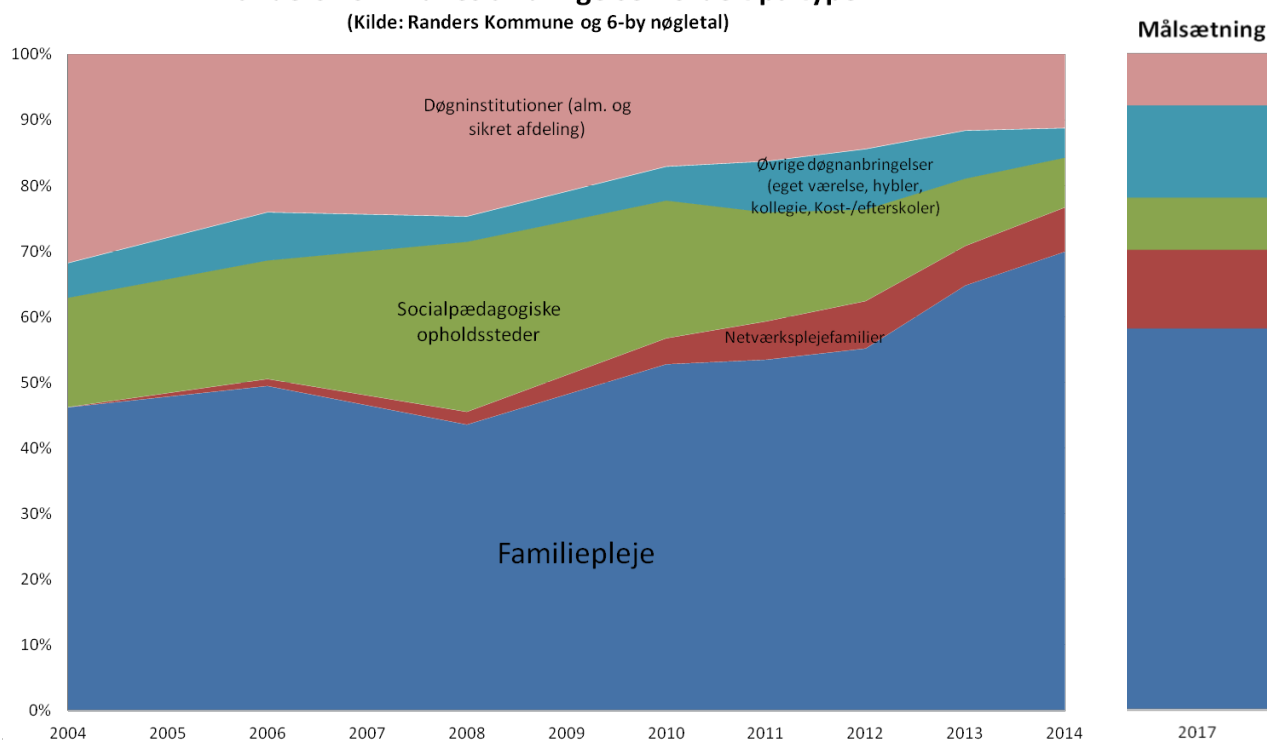

serviceniveaubeskrivelserne fra maj 2014 ske ved, at unge over 16 år som udgangspunkt ikke anbringes på opholdssteder eller døgninstitutioner, men i stedet på eget værelse eller hybel, såfremt de ikke kan være i hjemmet.

Nedenfor ses Randers Kommunes anbringelser fordelt på type frem til 2014 henholdsvis ved anvendelse af nøgletal fra 6-by-nøgletallene og kommunens egne opgørelser.

Randers Kommunes anbringelser fordelt på type

(Kilde: Randers Kommune og 6-by-nøgletal)

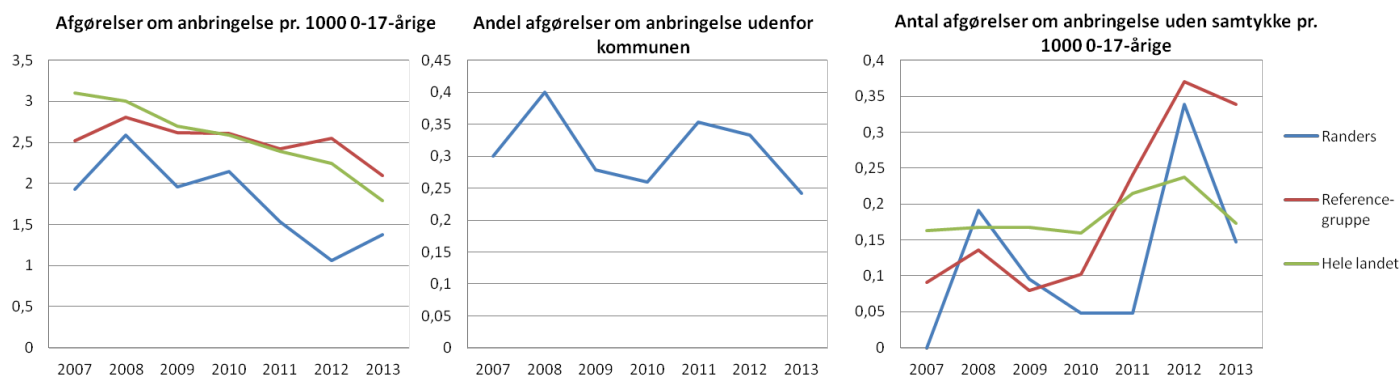

Kilde: Randers Kommune og 6-by-nøgletal

Randers Kommune har et langsigtet mål om at øge andelen af plejefamilieanbringelser til 58 % af alle anbringelser i 2017. Målet var dog allerede mere end nået ved udgangen af 2014, hvor andelen var 70 % (156 årsværk). Kommunen sætter i den nye Børn og Ungepolitik fra 2015 et mål om, at plejefamilier anvendes i endnu højere grad. Det ønskes, at andelen af anbringelser i plejefamilier stadig udgør en stigende procentdel af alle anbringelser.

Kommunens øvrige såkaldte kvalitetsmål for anbringelsesmønstret i 2017 kan ses til højre for diagrammet. Det kan konstateres, at der stadig er langt til målsætningerne for netværkspleje og eget værelse, som i 2014 hver udgjorde 5 % mod målsætningerne på henholdsvis 12 og 14 %.

Randers Kommune har ikke en målsætning for anvendelsen af kommunale plejefamilier.

Kilde: Ankestyrelsen

Randers Kommunes Børn og ungepolitik fra 2008 foreskrev, at der skulle ske en tidlig indsats i arbejdet med udsatte børn og unge med henblik på at få den særlige indsats forankret i barnets eller den unges nærmiljø. I Serviceniveauer for Børn og Familieafdelingen fra maj 2014 er det ydermere beskrevet, at anbringelse i eksternt døgntilbud beliggende i eller udenfor kommunen har laveste prioritet i visiteringen af anbringelsessted, når der er truffet afgørelse om anbringelse.

Af tal fra Ankestyrelsen fremgår det, at antallet af afgørelser om anbringelse uden for kommunen ikke har været entydigt faldende i perioden. Ca. 25 % af anbringelserne skete i 2013 på anbringelsessteder uden for kommunen.

Kommunen har ikke selv registreret antallet af afgørelse om anbringelser og har heller ikke data på anvendelsen af efterværn. Registerdata på efterværnsområdet vurderes af kommunen som at være ikke retvisende.

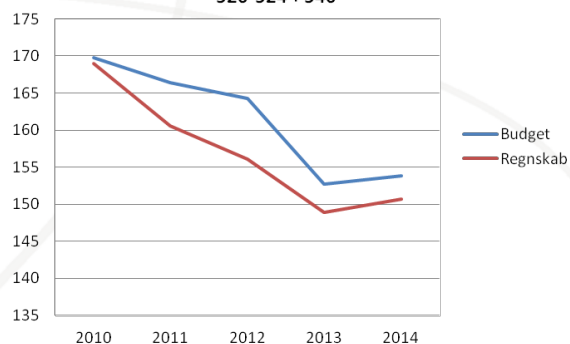
4.7 Økonomi

Af regnskabet for 2013 fremgår det, at ændringen af anbringelsesmønsteret vil medvirke til at reducere udgifterne på området, og netop for 2013 havde kommunen vedtaget et budget 7 % lavere end året før. Denne forventede reduktion af udgifterne blev ved regnskabet mere end realiseret med et mindreforbrug på knap fire millioner.

Mellem 2010 og 2013 er afdelingens udgifter samlet set nedbragt med 11 %. Af regnskabet for 2013 fremgår det, at myndighedsbudgettet i Familieafdelingen er reduceret med 35 mio. kr. over fire de forudgående år.

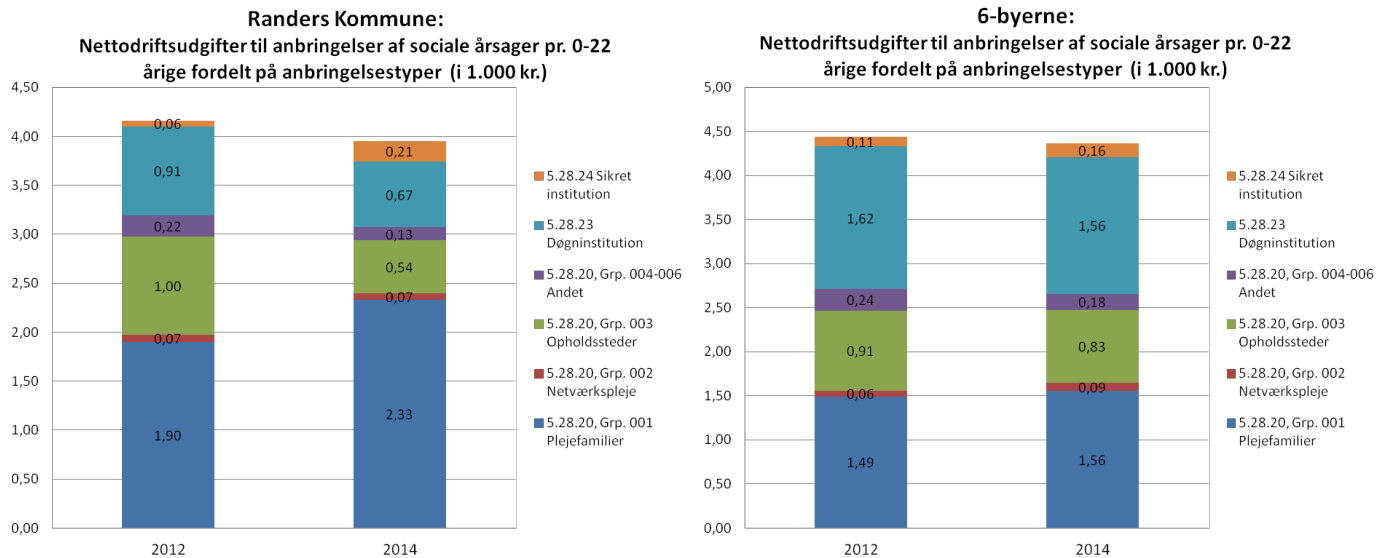
I selvevalueringen vurderer kommunen, at besparelserne har udfordret sammenhængen mellem de politiske mål og budgettet på børne- og ungeområdet. Kommunens fokus i økonomiopfølgningen har primært været på anbringelser og ikke på forebyggelsesindsatserne.

Familieafdelingens budget og regnskab på funktion 520-524 + 540

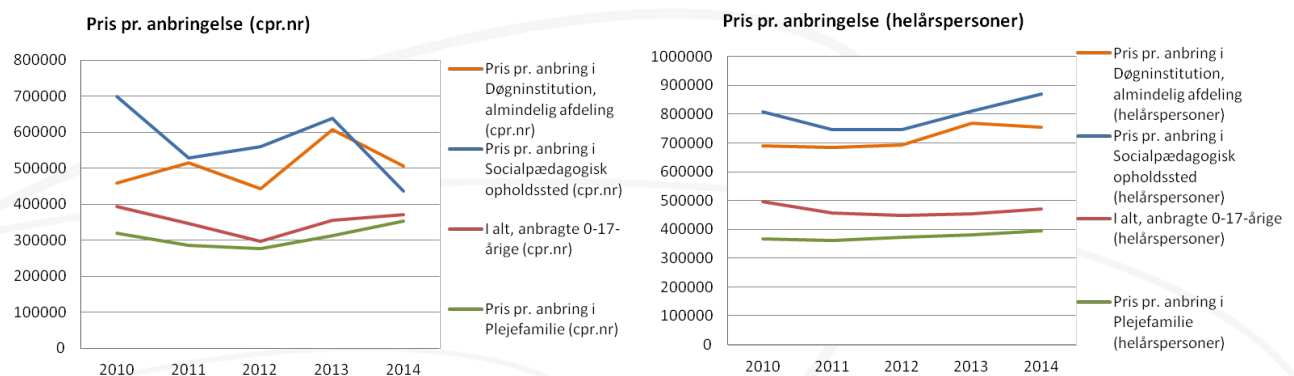

Nedenfor ses fordelingen af udgifterne på anbringelsestyper i 2012 og 2014.

Kilde: 6-by nøgletal

Mens udgiftsfordelingen ikke er markant ændret i 6-byerne samlet set, har Randers Kommune markant reduceret udgifterne til opholdssteder til fordel for familiepleje. Af graferne nedenfor ses det, at kommunen mellem 2013 og 2014 nedbragte gennemsnitsprisen pr. anbragte barn eller ung på socialpædagogiske opholdssteder med hele 32 %, mens prisen for helårspersoner på opholdsstederne steg 7 %. Dette må skyldes, at mange der var anbragt ved årets begyndelse ophørte med denne foranstaltningstype i løbet af året, hvilket stemmer overens med tidligere præsenterede tal vedr. socialpædagogiske opholdssteder.

Kilde: Randers Kommune

Det er ikke muligt at foretage sammenligninger med budget og regnskab i resten af landet og referencegruppen, da børne- og familieområdet og handicapområdet er adskilt i to forskellige forvaltninger i Randers Kommune, men det er det ikke i Statistikbanken. Tal trukket på funktioner i Danmarks Statistik er derfor ikke retvisende for børne- og familieområdet, da handicap indgår heri.

I bemærkninger til budgetopfølgningen i både februar og april 2015 beskrives det, at budgettet på børne- og familieområdet, herunder myndighedsbudgettet, er under meget stort pres, og at der forventedes et merforbrug på 10-12 mio. kr. Dette vil i så fald blive første gang i fem år, at budgettet overskrides.

5 Resultat af sags gennemgang

5.1 Baggrund og konklusioner

Som en del af det indledende samarbejde med Randers Kommune har Ankestyrelsen gennemført en sags gennemgang af 20 verserende sager om børn og unge med særlig behov for støtte. Sags gennemgangen giver en pejling af den aktuelle sagsbehandlingskvalitet og bidrager til at kvalificere Task Forcens analyser og anbefalinger på området. Gennemgangen udgør samtidig en "base line" for den status gennemgang, der gennemføres ved udviklingsforløbets afslutning.

VISO – den nationale Videns- og Rådgivningsorganisation, som er en del af Task Forcen – har i anonymiseret form gennemgået 5 af de 20 sager. VISO's gennemgang har suppleret den juridiske vurdering af sagerne.

Det bemærkes, at Ankestyrelsen er en selvstændig myndighed i forhold til sags gennemgangen, mens VISO's rolle er af mere rådgivende karakter i forhold til Task Forcens samlede analyse.

Randers Kommune er blevet bedt om at indsende 20 verserende sager fordelt efter kriterier fastsat af Ankestyrelsen. I 14 af sagerne er der truffet afgørelse om en foranstaltning efter servicelovens § 52. I 3 sager er der ikke truffet afgørelse om en foranstaltning, men der er tilbudt konsulentbistand efter servicelovens § 11, stk. 3. I de sidste 3 sager har Randers Kommune modtaget flere underretninger, men der er endnu ikke truffet beslutning om foranstaltning eller tilbud efter § 11.

Ankestyrelsens overordnede vurdering af sagsbehandlingskvaliteten

Der har i sager, hvor der er truffet afgørelse, været et særskilt fokus på, om alle servicelovens krav er opfyldt i forhold til den konkrete afgørelse. Sags gennemgangen viser, at Randers Kommune i 13 ud af de 14 sager, hvor der er truffet en afgørelse om en foranstaltning, ikke har overholdt alle de lovmæssige krav. De hyppigste årsager er, at servicelovens regler i § 48 om afholdelse af en børnesamtale ikke er overholdt, at der ikke foreligger nogen handleplan samt, at der ikke er blevet udarbejdet supplement til tidligere udarbejdet børnefaglige undersøgelser.

Ankestyrelsen har i alle 20 sager foretaget en vurdering af, om der i det samlede sagsbehandlingsforløb har været særligt problematiske forhold, som giver anledning til kritik. I 12 af de 20 sager har Ankestyrelsen vurderet, at der har været særligt problematiske forhold – herunder manglende eller forkert faglig vurdering, gentagende overtrædelser af loven samt passivitet. Ankestyrelsens vurdering af det samlede sagsbehandlingsforløb uddybes i afsnit 4.

Forbehold for sagsgennemgangen

Ankestyrelsens vurdering bygger på det skriftlige materiale, som er fremsendt af Randers Kommune i de enkelte sager. Ankestyrelsen har bedt om, at samtlige akter i sagerne er medsendt. Ankestyrelsen kan dog ikke garantere, at alle sagsakter/journalark er medsendt.

Det skal bemærkes, at stikprøvens størrelse på 20 sager betyder, at der vil være en vis usikkerhed omkring generalisering af resultaterne i forhold til, om de er gældende for hele sagsstammen i Randers Kommune. På trods af usikkerheden giver sagsgennemgangen dog en indikation af, om sagsbehandlingen lever op til lovkravene, og hvor der kan konstateres udfordringer.

Kriterierne for udvælgelse af sager fremgår af afsnit 5.5, herunder at afgørelser i sagerne skal være truffet før 15. april 2015.

5.2 Uddybning af Ankestyrelsens vurdering

5.2.1 Vurdering af den seneste afgørelse om en foranstaltning

Ankestyrelsen har vurderet, hvorvidt Randers Kommune overholder alle de lovgivningsmæssige krav inden kommunen træffer afgørelse om foranstaltninger til børn, unge og deres familier efter servicelovens § 52.

Af de 20 indsendte sager, har Randers Kommune truffet afgørelse om en foranstaltning i de 14 sager – fordelt på anbringelse, familiebehandling, aflastning og kontaktperson. Der kan være truffet afgørelse om flere foranstaltninger i en sag, men Ankestyrelsen har i disse tilfælde udelukkende forholdt sig til den seneste afgørelse, og hvis der er truffet flere afgørelser samtidig vedrørende det samme barn, så er det efter en konkret vurdering den mest indgribende afgørelse om en foranstaltning, der er målt på.

I 13 af de 14 sager vurderer Ankestyrelsen, at den seneste afgørelse ikke opfylder de lovgivningsmæssige krav, se tabel 2.1. De hyppigste årsager er, at der ikke er blevet afholdt børnesamtale inden afgørelse, at der mangler handleplaner samt supplement til tidligere udarbejdede børnefaglige undersøgelser.

Tabel 2.1. Årsager til ikke-korrekte afgørelser

Årsager til ikke-korrekte afgørelser

	Antal sager med sagsbehandlingsmangler	Antal sager hvor dette er eneste mangel i forhold til den konkrete afgørelse
Børnefaglig undersøgelse mangler	2	0
Supplement til tidligere undersøgelser, der vedrører aktuelle foranstaltninger, mangler	6	0
Børnefaglig undersøgelse ikke afsluttet inden for 4 måneder	4	0
Børnefaglig undersøgelse opfylder ikke indholdsmæssige krav	3	0
Handleplan mangler	7	0
Handleplan opfylder ikke de indholdsmæssige krav	3	0
Handleplan er ikke udarbejdet inden afgørelse	5	0
Børnesamtale er ikke afholdt inden afgørelse	8	0
Samtykke fra alle relevante parter mangler	5	0
<i>Antal afgørelser, som ikke overholder alle lovkrav</i>	<i>13</i>	
<i>Antal afgørelser, som opfylder alle lovkrav</i>	<i>1</i>	

5.2.2 Vurdering af den børnefaglige undersøgelse

Når det må antages, at et barn eller ung har behov for særlig støtte, har kommunen pligt til at undersøge forholdene nærmere. Kravene til den børnefaglige undersøgelse fremgår af servicelovens § 50. En børnefaglig undersøgelse er en systematisk afdækning af barnets eller den unges situation, og den indebærer dels en indsamling af viden om barnet eller den unges situation, dels en vurdering og en konklusion på grundlag af den indsamlede viden.

For at sikre en tidlig indsats bestemmer servicelovens § 50, at den børnefaglige undersøgelse skal være gennemført senest 4 måneder efter, at kommunen er blevet opmærksom på, at barnet eller

den unge har behov for særlig støtte, og den skal afsluttes inden der eventuelt træffes en afgørelse om en foranstaltning. Den børnefaglige undersøgelse udgør desuden fundamentet for handleplanen efter serviceloven § 140.

Ankestyrelsens sagsgennemgang viser, at der i 6 ud af de 14 afgørelsessager enten er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse eller et supplement til en tidligere undersøgelse.

I tilsvarende 8 ud af de 14 sager viser sagsgennemgangen, at der mangler enten børnefaglig undersøgelse eller et supplement til en tidligere udarbejdet undersøgelse.

4 børnefaglige undersøgelser er ikke udarbejdet inden for 4 måneders fristen, og fristen er i disse tilfælde overskredet med henholdsvis 1 måned, 1 ½ måned, 4 måneder og 22 måneder. For at sikre, at barnets problemer og ressourcer afdækkes, fastsætter serviceloven en række krav til indholdet af den børnefaglige undersøgelse herunder 6 temaer, undersøgelsen skal afdække. I 3 ud af de 6 sager, hvor der foreligger en børnefaglig undersøgelse eller et supplement, vurderer Ankestyrelsen undersøgelserne som indholdsmæssigt tilfredsstillende. Af disse 3 undersøgelser er 1 vurderet til at opfylde lovens krav i høj grad, mens de resterende 2 er vurderet til at opfylde lovens krav i nogen grad.

3 ud af de 6 børnefaglige undersøgelser opfylder ikke lovens indholdsmæssige krav. I 2 af undersøgelserne er der ikke foretaget en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger og i bekræftende fald hvilke. I den sidste sag er barnets udvikling, familieforhold og skoleforhold belyst i ringe grad, og der er ikke oplysninger om hverken forældrenes eller barnets holdning til den foreslåede foranstaltning. Endvidere er netværket ikke belyst.

5.2.3 Vurdering af handleplaner

Der skal som udgangspunkt altid udarbejdes en handleplan, før der træffes afgørelse om en foranstaltning. Med udgangspunkt i den børnefaglige undersøgelse skal handleplanen angive formålet med indsatsen og hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet. En god handleplan indeholder præcise mål for indsatsen, hvilket gør det lettere for barnet eller den unge og dennes familie at danne sig et overblik over forløbet og forstå sammenhængen mellem de forskellige tiltag.

Handleplanen er således ikke blot kommunens eget arbejdsredskab i forhold til at sikre en systematisk planlægning med fokus på at formålet med foranstaltningen opnås. Handleplanen er også et redskab kommunen kan bruge i samarbejdet med familien og barnet eller den unge. Handleplanen skal sikre en tilstrækkelig systematik i sagen, sikre at der sker en god opfølgning på indsatsens effekt, give familien et overblik over sagens forløb og give en konstruktiv overlevering af sagen ved eventuelt sagsbehandlerskift.

Ankestyrelsen har konstateret, at der foreligger en handleplan i 7 af de 14 sager med afgørelse om en foranstaltning. I 4 af disse sager er handleplanen ikke udarbejdet, inden afgørelsen blev truffet.

Ud af de 7 handleplaner, der foreligger, er 4 indholdsmæssigt tilfredsstillende. Heraf opfylder de 3 lovens krav i nogen grad, mens 1 handleplan opfylder kravene i høj grad.

3 ud af de 7 handleplaner opfylder ikke lovens indholdsmæssige krav. Disse handleplaner er kendetegnet ved ikke eller kun i ringe grad at angive formålet med indsatsen samt kun i begrænset omfang at opstille konkrete mål i handleplanen.

5.2.4 Vurdering af børnesamtaler

Inden der træffes afgørelse om en foranstaltning efter § 52, skal der efter servicelovens § 48 afholdes en børnesamtale. Formålet med samtalen er dels, at kommunen får et førstehåndskendskab til barnet eller den unge, som sagen drejer sig om, dels at klarlægge barnets eller den unges egen holdning til den påtænkte foranstaltning. Fra den 1. oktober 2013 blev det i serviceloven præciseret, at der allerede i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse skal afholdes samtale med barnet eller den unge. Hensigten er at sikre, at barnet eller den unge inddrages tidligere i behandlingen af sin egen sag og inddrages i undersøgelsesfasen og herved får mulighed for at bidrage til belysning af forholdene og identifikation af relevante løsninger.

Er der ved samtalen i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse allerede talt med barnet eller den unge om den foranstaltning, det påtænkes at træffe afgørelse om, er der mulighed for efterfølgende at undlade at afholde børnesamtalen efter servicelovens § 48. I disse situationer er det dog vigtigt, at det noteres, at der er afholdt en samtale, og hvad der er talt om.

Samtalen med barnet eller den unge kan efter en konkret vurdering helt udelades i de tilfælde, hvor barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. Hvis der ikke gennemføres en samtale med barnet, skal dette klart fremgå af sagen med en konkret begrundelse for, hvorfor samtalen ikke er afholdt. Samtidig skal kommunen forsøge at afdække barnets eller den unges holdning til foranstaltningen på anden vis.

Samtalen kan finde sted uden samtykke fra forældrene og uden deres tilstedeværelse, når hensynet til barnet eller den unge taler herfor. Dette kan eksempelvis være relevant i sager, hvor det vurderes, at forældrenes tilstedeværelse kan udgøre en barriere for, at barnet kan udtrykke sine synspunkter. Dette kan eksempelvis være tilfældet i sager om overgreb. Barnet eller den unge har ret til at tage en bisidder med til samtalen.

Ankestyrelsen har vurderet, at servicelovens bestemmelse i § 48 om afholdelse af børnesamtale er overholdt i 5 ud af de 14 sager. Hertil kommer en enkelt sag, hvor der er tale om et ufødt barn, hvorfor børnesamtalen ikke er relevant.

I 8 sager er lovens krav ikke opfyldt. I 5 sager, er der slet ikke er talt med barnet eller den unge, inden der blev truffet afgørelse om en foranstaltning, mens der i 3 andre sager var blevet talt med barnet eller den unge, men ikke om den påtænkte foranstaltning.

5.2.5 Vurdering af samtykke til foranstaltning

I alle sager om frivillige foranstaltninger, skal der foreligge et samtykke til foranstaltningen fra forældremyndighedsindehaverne og i anbringelsessager fra den unge, hvis denne er fyldt 15 år.

I 9 ud af de 14 sager med afgørelse om en foranstaltning har Randers Kommune indhentet samtykke fra alle relevante parter.

I de resterende 5 sager ses der ikke dokumentation for samtykket i sagen.

I en sag, hvor der er truffet afgørelse om anbringelse, ses der ikke samtykke fra den unge der er fyldt 15 år. Det fremgår af sagen, at den unge er ude og se anbringelsesstedet, men her samtykker han ikke. Efterfølgende sender moderen en mail om, at den unge nu har accepteret anbringelse. Dette kan ikke anses for et informeret samtykke.

I 2 sager ses kun samtykke fra den forældremyndighedsindehaver, som barnet bor hos, den anden forældremyndighedsindehaver ses ikke inddraget i sagsbehandlingen og ses ikke at have samtykket.

5.2.6 Vurdering af sager hvor der ikke er truffet afgørelse

Ud over de 14 afgørelsessager har Task Forcen modtaget 3 sager om konsulentbistand efter servicelovens § 11 og 3 underretningssager, hvor der endnu ikke er truffet afgørelse. Vurderingen af disse sager behandles særskilt i de følgende to afsnit.

5.2.7 Sager med tilbud om konsulentbistand (§ 11, stk. 3)

I 3 af de 20 fremsendte sager har Randers Kommune tilbudt konsulentbistand efter servicelovens § 11, stk. 3.

Et tilbud efter § 11, stk. 3 forudsætter ikke, at der forinden er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, en handleplan eller afholdt en børnesamtale efter § 48.

Konsulentbistanden har i de 3 fremsendte sager omfattet tildelingen af en mentor, en familiekonsulent samt et forløb i kommunens familiehus. Ankestyrelsen har i disse sager vurderet, hvorvidt de foreliggende oplysninger om barnets og familiens vanskeligheder burde have ført til, at der var påbegyndt en børnefaglig undersøgelse.

I en sag er Ankestyrelsen enig i kommunens vurdering af, at der på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke er grundlag for at påbegynde en børnefaglig undersøgelse.

I 2 sager er det Ankestyrelsens vurdering, at der på baggrund af oplysningerne i sagen burde være påbegyndt en børnefaglig undersøgelse, der udtales derfor kritik i disse sager.

5.2.8 Underretningssager, hvor der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 52

Randers Kommune har indsendt 3 sager, hvor der er modtaget underretninger, men hvor der endnu ikke er truffet afgørelse om en foranstaltning efter servicelovens § 52 eller truffet beslutning om at

tilbyde konsulentbistand efter § 11, stk. 3. Ankestyrelsen har i disse sager vurderet, om der på baggrund af de seneste underretninger burde være påbegyndt en børnefaglig undersøgelse.

I alle 3 sager vurderer Ankestyrelsen, at der på det foreliggende grundlag burde have været påbegyndt en børnefaglig undersøgelse, der udtales derfor kritik i sagerne.

5.3 Særligt problematiske forhold i forhold til sagsbehandlingen

Ud over de lovgivningsmæssige krav til de konkrete afgørelser, har Ankestyrelsen i alle 20 sager vurderet, om der har været problematiske forhold i sagsbehandlingsforløbet, som har givet anledning til kritik. I det følgende afsnit beskrives alene de kritikforhold, som knytter sig til alle 20 sagers samlede sagsforløb. Sagernes afgørelser er således ikke omfattet af kritikken, da disse blev beskrevet i ovenstående afsnit.

I 14 ud af de 20 sager vurderer Ankestyrelsen, at sagsbehandlingen er præget af særligt problematiske forhold, der giver anledning til at udtale kritik. De problematiske forhold omhandler, manglende eller forkerte faglige vurderinger i sagsbehandlingen, gentagne overtrædelser af loven, passivitet i sagsbehandlingen, samt manglende eller langsomme reaktioner på alvorlige underretninger, *se tabel 3.1*.

Tabel 3.1. Antal sager med kritik samt årsager til kritik

	Antal
Gentagne overtrædelser af loven herunder ved gentagende gange at træffe afgørelse om at iværksætte en børnefaglig undersøgelse uden at påbegynde eller gennemføre denne	2
Manglende og/ eller langsomme reaktioner på alvorlige underretninger - herunder fravær af relevant opfølgning på tværkommunale underretninger	1
Passivitet i sagsbehandlingen herunder manglende effektivering af besluttede afgørelser	2
Manglende/ forkert faglig vurdering i sagsbehandlingen (f.eks. der burde have været udarbejdet en børnefaglig undersøgelse)	9
Antal sager med kritisable forhold i sagsbehandlingsforløbet	14

5.4 Socialfaglig vurdering af fem sager

Som led i Task Forcens sagsgennemgang af 20 sager i Randers kommune, er der socialfagligt gennemgået 5 af de indsendte sager vedrørende børn i alderen 4 til 15 år. Foranstaltningmæssigt omhandler de 5 sager:

- 1 sag – uden foranstaltninger
- 1 sag med iværksat konsulentbistand efter servicelovens § 11 stk. 3
- 1 sager med iværksat familiebehandling
- 1 sag med iværksat kontaktperson
- 1 sag med iværksat anbringelse

Det overordnede billede viser en manglende systematik og "flow" i sagsbehandlingen. Flere af sagerne bliver indenfor korte perioder overdraget fra en sagsbehandler til en anden. Sagsbehandlingen bærer i mange tilfælde præg af at blive styret gennem forældres henvendelser samt af løbende underretninger i sagerne fra fagpersoner omkring barnet.

Ingen af underretningerne i sagerne vurderes af kommunen som akutte, hvilket tydeligt fremgår af journalen. Ved indkaldelse af forældrene til møde omkring den konkrete underretning, går der i flere tilfælde op til 2 måneder, inden mødet kan afholdes på forvaltningen. Herefter viser der sig flere gange en tendens til, at forældrene udebliver fra mødet. I sagsbehandlingen forsøges der efterfølgende indkaldelse på ny af forældrene. I flere tilfælde dukker forældrene (eller kun den ene forælder, som har del i forældremyndigheden) heller ikke op, hvorefter det af journalerne fremgår, at sagerne efterfølgende henlægges – dette på trods af, at underretningen fortsat ikke er vurderet/behandlet.

5.4.1 Inddragelse – herunder samtale med barnet

Af alle de gennemgåede sager fremgår det tydeligt, hvem der har forældremyndigheden over barnet. Såfremt der er tale om fælles forældremyndighed, inddrages begge forældre, i det omfang de selv ønsker at medvirke.

Netværket ses ikke tydeligt beskrevet eller inddraget. Hverken i forhold til analyse eller vurdering af problemstillingerne i familien. Bedsteforældre kan være nævnt i journalen/den børnefaglige undersøgelse, men er ikke aktivt inddraget i forhold til en vurdering af muligheder i forbindelse med problemløsning. Forældres samleverer er kun i enkelte tilfælde inddraget.

Fagpersoner forsøges aktivt inddraget i en af sagerne – dels gennem deres løbende underretninger og dels gennem indkaldelse til netværksmøde. Disse fagpersoner er f.eks. PPR, Børnepsykiatrien, fremskudt socialrådgiver, m.fl. Skolen er i meget få tilfælde inddraget bortset fra, at der i nogle tilfælde langt inde i et sagsforløb indhentes en udtalelse på barnet fra dets skole. Herudover ses hverken det private eller det offentlige netværk inddraget systematisk.

Samtaler med barnet/den unge ses ikke hyppigt og systematisk anvendt i sagsbehandlingen. I en af sagerne – en sag omkring en 12 årige dreng – åbnes og lukkes sagen løbende i perioden 2012 og frem til i dag. Hver gang sagen åbnes, afholdes der en samtale med drengen, men hans udsagn kommer ofte til at stå "alene" som begrundelse for, at lukke sagen, idet drengen udtaler: "Det går bedre nu". I en anden sag er der ikke talt med en 4 årig pige, men hendes udsagn omkring de hjemlige forhold (vold) beskrives i direkte citater i underretninger fra børnehaven. I en tredje sag med bekymrende

oplysninger (13 årig pige), beskrives der forhold med druk, husspektakler, vold, misbrug, mindreåriges seksuelle aktivitet, tyveri, m.m. Her afholdes der alene samtale med pigen, hvor forældrene er til stede. I en fjerde sag fremgår det tydeligt af journalen, at der er taget stilling til mulighederne for samtale med den 15 årige pige – men at disse i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse samt foranstaltningsforslag er fravalgt grundet pigens psykiske tilstand. I den femte sag er der afholdt samtale i forbindelse med udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse med en pige på 10 år – men man har ikke talt med hende i forbindelse med iværksættelse af foranstaltningen (familiebehandling).

5.4.2 Børnefaglig undersøgelse

Der er udarbejdet børnefaglige undersøgelser i 3 af de 5 gennemgåede sager. Ud fra den socialfaglige sags gennemgang vurderes det, at der i alle 5 gennemgåede sager burde være igangsat og udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, grundet mange bekymrende oplysninger i sagen. I en af de gennemgåede sager, hvor der er iværksat forløb efter servicelovens § 11. stk. 3, vurderes det, at der i denne sag burde have været igangsat en børnefaglig undersøgelse. Dette med baggrund i oplysninger om misbrug, vold, tyveri, mindreåriges seksuelle aktiviteter, m.m. I den anden sag (underretningssagen) ses der i journalen flere gange beslutninger om igangsættelse af børnefaglig undersøgelse – men dette sker dog ikke. Overordnet ses der en tendens til, at undersøgelserne igangsættes meget sent i forhold til løbende underretninger om bekymringer for barnet.

I en af undersøgelserne er forældrenes forhold og barnets udvikling og vanskeligheder godt beskrevet. Dog er der kun oplysninger i undersøgelsen ca. 3 år tilbage, hvor barnet var 9-10 år, på trods af, at der i det samlede sagsmateriale fremgår, at familien siden barnet gik i vuggestue har modtaget forløb gennem Marte Meo metoden og De utrolige år.

Generelt er netværket i de tre undersøgelser kun meget sporadisk beskrevet. Der ses ikke indhentning af oplysninger om forældrene, i forhold oplysninger om misbrug, vold og psykisk sygdom.

I 2 ud af de 3 sager med børnefaglig undersøgelser ses det, at det indhentede materiale til brug for undersøgelsen anvendes aktivt i beskrivelserne og i analysen.

I en af undersøgelserne foreligger der ikke nogen begrundet stillingtagen til foranstaltningsforslag, hvilket bevirker, at forældremyndighedsindehaverne ved partshøring ikke er klar over, hvilken foranstaltning (familiebehandling), kommunen vurderer, vil kunne afhjælpe familiens problemer.

5.4.3 Handleplan

Arbejdet med handleplaner i 2 ud af de 3 foranstaltningssager, har ikke været som et led og i direkte forlængelse af udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse. Handleplaner i disse sager er ikke udarbejdet, før der er truffet afgørelse om en given foranstaltning. Disse handleplaner er udarbejdet ca. 1 ½ måned efter afgørelsen er truffet. Formål, forventet indsats og varighed fremgår ikke – og der er tale om meget overordnede mål – f.eks. er det et mål, at ”der passes på pigen”. I handleplanen

gives udelukkende en opremsning af barnets udækkede behov – men ikke mål for trivsel ej heller ansvarlige for indsatsen.

I den tredje sag med handleplan fremgår det, at målene i handleplanen er udarbejdet i samarbejde med faderen. Der er tale om gode overordnede mål, hvori faderen tager ”ejerskab” i forhold til, hvilket arbejdsopgaver der er i forbindelse med en kontaktpersons arbejde med en 12 årig dreng samt familiebehandlers arbejde ind i familien. Dog er der beskrevet mange mål – som bør prioriteres, således at der målrettet udelukkende kan arbejdes med 3-4 mål af gangen.

5.5 Metode og kriterier for udvælgelse af sager

Randers Kommune har efter Ankestyrelsens anmodning udvalgt og indsendt 20 verserende sager om børn og unge med behov for særlig støtte. Kommunen blev anmodet om at indsende 5 sager om anbringelser, 3 sager om familiebehandling, 3 sager om kontaktperson, 3 sager om aflastning, 3 sager vedrørende Servicelovens § 11, stk. 3, samt 3 underretningssager. De modtagne sager fordeler sig om vist i tabel 6.1.

Tabel 6.1. Fordeling af sagstyper

	Antal
Anbringelse - § 52, stk. 3 nr. 7	5
Familiebehandling § 52, stk. 3, nr.3	3
Aflastning § 52, stk. 3, nr.5	3
Kontaktperson § 52, stk. 3, nr. 6	3
Konsulentbistand efter § 11, stk. 3	3
Underretninger modtaget – men ingen foranstaltning iværksat	3
I alt	20

Randers Kommune er bedt om at udvælge sagerne efter følgende kriterier:

- Sagerne skal være verserende og omhandle børn og unge mellem 0 og 17 år med særlige behov – dog ikke alene med fysiske handicaps.
- Randers Kommune skal have været handlekommune for barnet eller den unge det seneste år.

Hvis der er truffet afgørelse om en foranstaltning eller givet tilbud efter servicelovens § 11, skal følgende kriterier være opfyldt:

- Afgørelsen/tilbuddet skal være så ny som muligt og besluttet inden for det seneste år.
- Sagerne skal udvælgelse tilfældigt – de er således udvalgt ”baglæns”, så den første sag om for eksempel anbringelse er den første, der er truffet lige før 15. april 2015. Den næste sag om anbringelse skal være den næst nyeste før 15. april 2015 osv.

- Sagerne må ikke have været anket til og/eller behandlet i Ankestyrelsen. Sagerne må heller ikke have været behandlet af Ankestyrelsen efter servicelovens § 65.

De 3 sager med flest underretninger opfylder endvidere følgende kriterier:

- Underretningerne skal være modtaget inden for det seneste år, og der må ikke være iværksat en foranstaltning eller givet tilbud efter servicelovens § 11 (der kan tidligere have været iværksat foranstaltninger i sagen)
- Sagerne må ikke have været anket til og/eller behandlet i Ankestyrelsen. Sagerne må ikke have været behandlet af Ankestyrelsen efter servicelovens § 65

5.5.1 Metode

Ankestyrelsen har foretaget en juridisk og materiel vurdering af de skriftlige akter i sagerne.

For så vidt angår afgørelsessagerne er der i forhold til den aktuelle afgørelse vurderet på centrale lovgivningsmæssige krav, herunder:

- Den børnefaglige undersøgelse efter servicelovens § 50 (om den foreligger, om tidsfristerne er overholdt og de indholdsmæssige krav)
- Handleplanen efter servicelovens § 140 (om handleplanen foreligger, om tidsfristen er overholdt og de indholdsmæssige krav)
- Børnesamtale efter servicelovens § 48
- Samtykke til foranstaltningen.

Herudover har Ankestyrelsen i alle sager vurderet om, om der i de 2 seneste år af sagsbehandlingsforløbet har været problematiske forhold der giver anledning til kritik. Herunder om sagen har været præget af:

- Gentagne overtrædelser af lovgivningen
- Manglende og/eller langsomme reaktioner på underretninger
- Passivitet i sagsbehandlingen
- Forkert fokus i forhold til barnets egentlige problemstillinger
- For meget fokus på forældresamarbejdet i forhold til fokus på barnets trivsel.
- Manglende/ konfliktfyldt samarbejde internt og/ eller eksternt
- Manglende inddragelse af børnefaglig ekspertise
- Manglende/ forkert faglig vurdering i søskendebehandling

VISO har gennemgået fem af sagerne og bidraget med den socialfaglige vurdering af sagerne. VISO's vurdering har fokuseret på følgende emner.

- Baggrund for oprettelse af sagen
- Inddragelse og sparring
- Børnesamtalen

- Kvalitet i den børnefaglige undersøgelse
- Handleplan/foranstaltning

5.6 Karakteristik af sagerne

De fleste sager (15 sager) har været verserende i kommunen mellem 0 og 2 år. 3 af sagerne har været verserende mellem 3 og 4 år og 2 sager har verseret over 5 år.

Tabel 7.1. Antal år sagerne har været verserende i kommunen

	Antal
0 år	6
1-2 år	9
3-4 år	3
Over 5 år	2
I alt	20

Sagerne omhandler børn og unge i aldersgruppen 0-17 år. Der er flest sager med unge i aldersgruppen 8 -14 år (13 sager). Der er herudover 3 sager med børn i aldersgruppen 15-17 år og 2 sager med børn i aldersgruppen 4-7 år og 2 sager med børn i aldersgruppen 0-3 år.

Tabel 7.2. Barnets alder

	Antal
0-3 år	2
4-7 år	2
8-14 år	13
15-17 år	3
I alt	20

6 Resultat af interviews med seks børn

Som led i Task Forcens analyse på børn og unge området i Randers kommune, er der foretaget interviews med 6 børn og unge, der modtager foranstaltninger i Randers Kommune, med henblik på belysning af inddragelse af børnene og de unge i det konkrete sagsarbejde.

De interviewede børn og unge er:

4 piger og 2 drenge i alderen 12 til 17 ½ år. Under interviewet er der to af børnene, som vælger at have deres mor med til samtalen.

Foranstaltningmæssigt omfatter de 6 børn/unge:

- 1 ung, hvor der er iværksat familiekonsulent (mentor)
- 1 barn, hvor der er iværksat familiekonsulent (mentor) og aflastning
- 1 ung i MST forløb
- 1 ung anbragt i familiepleje
- 2 unge anbragt på institution

6.1 Tema 1: Kontakt til kommunen

Ved spørgsmålet omkring den unges kontakt ind i kommunen, herunder inddragelse og kendskab til socialrådgiveren, er interviewpersonerne delte. 4 ud af de 6 interviewede børn oplever, at deres sag har været præget af mange skift af sagsbehandlere, hvilket gør det svært at vide, hvem de og deres forældre nu skal henvende sig til. 2 af interviewpersonerne oplever, at have en særdeles god og indlevende kontakt til deres sagsbehandler og kender dennes kontaktoplysninger, træffetidspunkter m.m. Ligeledes opleves der en løbende inddragelse i beslutningerne i deres sag – ved løbende samtaler mellem socialrådgiver og barn eller ung.

En af de interviewede fortæller, at hun oplever, at hun grundet mange sagsbehandlerskift kun har sporadisk kendskab og en kontakt til socialrådgiver/kommunen. Det oplyses, at hun nu igennem 2 måneder har haft en fast socialrådgiver. Hun har mødt hende to gange – den ene gang i forbindelse med opfølgning på foranstaltningen. Pigen har nu kendskab til socialrådgivers kontaktoplysninger.

En anden ung udtaler, at hun savner, at sagsbehandleren kan tale lidt mere i børnehøjde/sprog, idet hun oplever, at hun ikke altid forstår, hvad sagsbehandleren siger til hende. Den samme ung udtaler, at hun ikke kender sagsbehandlers navn (idet hun har haft så mange rådgivere), men giver i interviewet udtryk for en løbende kontakt.

6.2 Tema 2: Inddragelse op til afgørelsen/effektivering af afgørelsen

Der viser sig i interviewene et generelt billede af, at børnene ikke helt kan huske, eller er blevet informeret om, hvilken vurdering der ligger til grund for kommunens beslutning. En af de unge nævner dog, at han igennem en længere periode ikke havde været i skole, hvorfor der med den baggrund nu kommer to personer i hjemmet, som skal hjælpe ham med, at komme op og af sted om morgenen. Samme ung oplyser, at han følte sig inddraget i forbindelse med hans udsagn om, at han ikke brød sig om sin aflastningsfamilie, hvorfor kommunen indledte et arbejde med, at finde en anden familie til drengen, hvilket han var meget glad for.

I forbindelse med 3 af de interviewede unges anbringelse udenfor hjemmet, er 2 af dem blevet gjort opmærksomme på kommunens beslutning om anbringelse, enten gennem frivillighed eller gennem tvang. En oplever, at hun hverken var blevet hørt eller inddraget i forbindelse med anbringelse på et konkret anbringelsessted, hvilket var med til at fremmedgøre processen. En af de anbragte oplyste i interviewet, at hun tidligere havde haft samtaler hos en psykolog, hvilket hun var meget glad for. Pludselig ophørte samtalerne, uden hun var klar over hvorfor, idet hun fortsat følte behov for samtaler med en psykolog.

Ingen af de 6 interviewede unge kan huske sig hørt eller inddraget i forbindelse med kommunens udarbejdelse af den børnefaglige undersøgelse. Indtrykket i interviewene er, at flere af de unge har haft en sag i kommunen igennem længere tid – hvorfor en årsagsforklaring kan være, at såfremt en undersøgelse af barnets og familiens behov er udarbejdet, kan denne være foretaget adskillige år tilbage.

6.3 Tema 3: Opfølgning på foranstaltningen

Interviewene giver et billede af, at de unge enten deltager på møder med sagsbehandler eller bliver informeret af sagsbehandler eller af foranstaltningssperson, når der skal ske opfølgning. De unge bliver inviteret til opfølgningsmødet, men 2 ud af de 6 unge ønsker ikke selv at deltage. De får dog efter mødet gennemgået målene i deres handleplan med deres mentor. En giver udtryk for, at hun konkret har set sin handleplan, men at hun lader sin mentor holde den. Ud fra handleplanen drøftes der i processen løbende arbejdspunkter.

En af de anbragte unge oplyser, at han deltager i den sidste del af opfølgningsmødet, hvorefter han har en individuel samtale med sagsbehandler på sit værelse. Han føler sig dermed inddraget i forhold til opfølgning, men har dog aldrig konkret set sin handleplan.

En ung udtaler, at hun er blevet inviteret til opfølgningsmøde vedrørende den iværksatte foranstaltning, men at hun selv takkede nej til deltagelse i mødet. Hun blev efterfølgende orienteret om indholdet og drøftelserne på mødet. Samme ung udtaler, at hun tror, at der ligger en handleplan over målene for iværksættelsen af foranstaltningen. Hun giver dog udtryk for at være usikker på, hvad der står i den.

6.4 Tema 4: Rettigheder

2 ud af 3 anbragte unge giver i interviewene udtryk for, at de ikke er bekendt med deres rettigheder, i forbindelse med deres anbringelse udenfor hjemmet.

6.5 Opmærksomhedspunkter fremadrettet

Interviewene med de seks børn og unge retter opmærksomhed omkring langsommelighed i sagsbehandlingen.

Flere af de unge har oplevet, at kommunen er kommet enkelte sporadiske gange i deres hjem, men hvor der efterfølgende ikke er iværksat handletiltag, i forhold til problemernes karakter.

En ung giver udtryk for, at hun igennem en alt for lang periode har haft behov for hjælp, men at der er gået alt for lang tid med at etablere hjælpen. Hun tror, at det blandt andet er derfor, at hun i dag er anbragt. Dette begrundes hun med, at hun har oplevelsen af, at hendes problemer har vokset sig større. I interviewet oplyser den samme ung, at hun for ca. 4 år siden fik hjælp fra kommunen i form af psykologsamtaler. Disse samtaler var hun meget glad for – hun synes, at de hjalp hende – men pludselig en dag hørte samtalerne op, uden at hun forstod baggrunden herfor.

Det overordnede billede viser en tendens til en meget langsommelig sagsbehandling, hvor de unge mange gange i processen har undret sig over, at der ikke bliver iværksat hjælp, i forhold til kommunens involvering i deres familie.